

TALLINNA ÄRIPANGA AS

**2012. AASTA KONSOLIDEERITUD
MAJANDUSAASTA ARUANNE**



SISUKORD

LK.

1. SISSEJUHATUS	4
1.1 KREDIIDIASUTUSE ÜLDANDMED	4
1.2 AUDIITOR	4
2. TEGEVUSARUANNE.....	5
2.1 KREDIIDIASUTUSE GRUPI KIRJELDUS.....	5
2.2 TALLINNA ÄRIPANGA ÜLDJUHTIMINE.....	6
2.3 TALLINNA ÄRIPANGA SUUREMAD AKTSIONÄRID	8
2.4 2012. AASTA TULEMUSTE ÜLEVAADE	8
2.5 TALLINNA ÄRIPANGA ARENGUSUUNAD 2013. AASTAKS	10
2.6 SISEKONTROLLISÜSTEEM.....	10
2.7 DIVIDENDIPOLIITIKA	11
2.8 TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED	11
2.9 SUHTARVUD	11
2.10 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD BILANSID 2008-2012.....	12
2.11 KOHTUVAIDLUSED	12
2.12 KAPITALI ADEKVAATSUSE JA RISKIJUHTIMINE AVALIK TEAVE	12
3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	20
3.1 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE.....	20
3.2 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMI ARUANNE	21
3.3 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	22
3.4 TALLINNA ÄRIPANGA GRUPI KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANNE	23
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	24
LISA 1. GRUPI ÜLDINFO JA KOOSTAMISE ÜLDALUSED.....	24
LISA 2. OLULISED RAAMATUPIDAMISARVESTUSLIKUD OTSUSED JA HINNANGUD	24
LISA 3. OLULISTE ARVESTUSPÕHIMÕTETE KOKKUVÕTE	25
LISA 4. RISKIJUHTIMINE	37
LISA 5. NÕUDED KESKPANGALE	56
LISA 6. NÕUDED KREDIIDIASUTUSTELE	57
LISA 7. NÕUDED KLIENTIDELE	58
LISA 8. MUUD NÕUDED	64
LISA 9. MUU VARA	64
LISA 10. PÕHIVARAD.....	65
LISA 11. KINNISVARAINVESTEERINGUD	66
LISA 12. VÕLGNEVUS KREDIIDIASUTUSTELE	66
LISA 13. VÕLGNEVUS KLIENTIDELE	67
LISA 14. MUUD VÕLAD	67
LISA 15. MUUD KOHUSTUSED JA VIITVÕLAD	68
LISA 16. ALLUTATUD KOHUSTUSED	68
LISA 17. AKTSIAKAPITAL	68
LISA 18. TINGIMUSLIKUD VARAD JA KOHUSTUSED.....	69
LISA 19. INTRESSITULU	69
LISA 20. INTRESSIKULU.....	69
LISA 21. TEENUSTASUTULU	70
LISA 22. TEENUSTASUKULU	70
LISA 23. NETO KASUM/KAHJUM FINANTSTEHINGUTELT	70
LISA 24. PALGA- JA SOTSIAALMAKSU KULU	70



LISA 25. MUUD HALDUSKULUD.....	71
LISA 26. MUUD TEGEVUSTULUD	71
LISA 27. MUUD TEGEVUSKULUD	71
LISA 28. TINGIMUSLIK TULUMAKSUKOHUSTUS DIVIDENDIDELT	71
LISA 29. SEOTUD OSAPOOLED	72
LISA 30. EMAETTEVÖTTE KONSOLIDEERIMATA FINANTSSEISUNDI ARUANNE, KOONDKASUMIARUANNE, OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE JA RAHAVOOGUDE ARUANNE	73
4. SÕLTUMATU AUDIITORI ARUANNE	77
5. JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISEKS	78
6. NÕUKOGU AVALDUS 2012. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	79



1. SISSEJUHATUS

1.1 Krediidiasutuse üldandmed

Aruandeperiood:	1. jaanuar 2012 – 31. detsember 2012
Aruande bilansipäev:	31. detsember 2012
Aruande valuuta:	Euro (EUR)
Aruande ühikud:	tuhandetes eurodes
Ärinimi:	TALLINNA ÄRIPANGA AS
Asukoht ja aadress:	Vana-Viru 7, 10111 Tallinn
Registreerinud riik:	Eesti Vabariik
Registreerimise kuupäev:	30. detsember 1991
Registrikood:	10237984
Register:	Tallinna Linnakohtu Äriregister
Telefon:	+372 66 88 000
Faks:	+372 66 88 001
E-mail:	info@tbb.ee

1.2 Audiitor

Audiitori nimi:	Tiit Raimla
Audiitori kutse andmise aeg:	16. detsember 1994, litsents nr. 287
Audiitoriühingu ärinimi:	AS PricewaterhouseCoopers
Audiitoriühingu registrikood:	10142876
Audiitori asukoht ja aadress:	Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn

2. TEGEVUSARUANNE

2.1 Krediidiasutuse Grupi kirjeldus

Tallinna Äripank (edaspidi ka „Pank“) on vanim tegutsev Eesti kommertsbank, mis alustas tegevust 1991. aastal. Tallinna Äripanga AS on äriregistris registreeritud 30.12.1991, registrikood 10237984, register Tallinna Linnakohtu Äriregister ning aktsiakapital 31.12.2012 seisuga oli 14 684 tuhat eurot. Kehtiv krediidiasutusena tegutsemise litsents kannab numbrit EP-08 PO ning kehtib alates 21.01.1993. Seisuga 31. detsember 2012 puudus Tallinna Äripangal rahvusvaheline reiting.

Tallinna Äripank pakub traditsioonilisi pangateenuseid: laenude andmine (nii tavalised laenud kui ka arvelduslaenud), hoiuste kaasamine, tehingud välisvaluutaga ja väärismetallide vahendamine. Pank kontsentreerub peamiselt tehingutele suurl klientide ja aktsionäridega.

Panga tegevust finantseeritakse peamiselt omakapitali arvelt, millele lisanduvad allutatud kohustused ja Maaelu Edendamise Sihtasutuselt laenatud vahendid. Lisaks kasutatakse vahendeid, mis on Panga käsutuses tulenevalt tema põhitegevusest (hoiused, maksekorraldustega teel olev raha jms).

Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ja Viru 9 ning Narvas, Kerese 4.

Tallinna Äripanga AS omab 100% osalust kolmes äriühingus: TBB Liisingu AS, TBB Invest AS ja Morgan Trade AS. TBB Invest AS omab 100% osalust äriühingus TBB Realty Bulgaria LTD.

Järgnevalt on toodud Tallinna Äripanga AS (edaspidi ka “Tallinna Äripank” ja “Pank”) konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute üldandmed 31.12.2012 seisuga:

Ettevõtte nimi	Aadress	Tegevusala	Registrikood Reg. Kuupäev	Osaluse määr
Tallinna Äripanga AS	Vana -Viru 7, Tallinn	pangandus	10237984 30.12.1991	emaettevõtte
TBB Liisingu AS	Vana -Viru 7, Tallinn	liisingitegevus	10570483 16.07.1999	100%
AS TBB Invest	Vana -Viru 5, Tallinn	kinnisvaraarendus	11162243 01.09.2005	100%
AS Morgan Trade	Vana -Viru 7, Tallinn	kinnisvaraarendus	11169423 03.10.2005	100%
TBB Realty Bulgaria LTD	bul. Patriarh Evtimii 36, Sredec, Sofia, Bulgaaria	kinnisvaraarendus	175215733 03.03.2007	TBB Invest 100% osalus

Tallinna Äripanga AS Grupi (IFRS mõistes) ja konsolideerimisgrupi („Krediidiasutuste seaduse“ mõistes) vahel erinevusi ei ole. Sellest tulenevalt on käesolevas aruandes kasutatud läbivalt mõistet “Grupp”.

2.2 Tallinna Äripanga üldjuhtimine

Panga nõukogu

Tallinna Äripanga põhikirja järgi koosneb nõukogu vähemalt viiest liikmest. Nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi aktsionäride üldkoosolek. Nõukogu liikmed valivad endi hulgast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tööd. Nõukogu liikmed valitakse kolmeks aastaks.

27.04.2012.a. toimunud aktsionäride korralise üldkoosoleku protokolliga pikendati alljärgnevate nõukogu liikmete volitusi järgnevakaks kolmeks aastaks:

- **Viljar Veskiväli**, nõukogu esimees, Tallinna Äripanga AS-i juhatuse nõunik. Aktsiate arv: 39 853;
- **Arvo Sulg**, nõukogu liige, Noor Tehnik OÜ juhatuse liige. Aktsiate arv: 0;
- **Rustem Usmanov**, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT peadirektor. Aktsiate arv: 0;
- **Madis Kiisa**, nõukogu liige, advokaadibüroo Laus ja Partnerid OÜ vandeadvokaat. Aktsiate arv: 0;
- **Sergei Gorny**, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT juhatuse esimehe esimene asetäitja. Aktsiate arv: 0;
- **Aleksandr Vassiljev**, nõukogu liige, ALMAZJUVELIREXPORT-i ettevõtte „Platina“ („Платина“) direktor. Aktsiate arv: 0.

01.10.2012.a. toimunud aktsionäride erakorralise üldkoosoleku protokolliga kutsuti nõukogust tagasi **Aleksandr Vasiljev** ja **Rustem Usmanov** ning valiti täiendavaks nõukogu liikmeks järgnevakaks kolmeks aastaks:

- **Alexander Larionov**, nõukogu liige, Belenergomaš peadirektor. Aktsiate arv: 0.

Panga juhatus

Põhikirja järgi koosneb panga juhatus vähemalt kolmest liikmest, kelle seast valitakse juhatuse esimees, kes korraldab juhatuse tegevust. Juhatus valitakse panga nõukogu poolt. 25.06.2012.a. nõukogu koosoleku otsusega pikendati juhatuse liikmete volitusi kolmeks aastaks ning 18.07.2012.a. otsusega valiti täiendavaks juhatuse liikmeks Sergei Elošvili. Käesoleva majandusaasta aruande esitamise hetkel kuuluvad juhatusse alljärgnevad isikud, kelle volitused kestavad kuni 01.07.2015.a.:

- **Valeri Haritonov**, juhatuse esimees. Aktsiate arv seisuga 31.12.2012: 0. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 0;
- **Andrei Zukov**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2012: 96 804. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 96 804;
- **Tatjana Levitskaja**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2012: 728 316. Aktsiate arv aastaaruande koostamise ajal: 728 316.
- **Sergei Elošvili**, juhatuse liige. Aktsiate arv seisuga 31.12.2012: 582 535. Aktsiate arvaastaaruande koostamise ajal: 582 385.

Põhikirja järgi on juhatuse esimees ka panga tegevjuht, kui juhatus ei otsusta tööle võtta tegevdirektorit. Juhatuse 18.07.2012.a. koosoleku otsusega jagati juhatuse liikmete vahel ära vastutusvaldkonnad:

juhatuse esimees **V.Haritonov** täidab tegevdirektori kohustusi ning tema kohustuste hulka kuulub muu hulgas panga üldjuhtimise ja juhatuse töö korraldamine;
juhatuse liikme **A.Zukov**'i põhiliseks vastutusalaks on koostöö korraldamine aktsionäride ja välispartneritega;
juhatuse liikme **T.Levitskaja** vastutusalala hulka kuuluvad finantsjuhtimine, raamatupidamine, arveldused, klienditeenindus, personaalpangandus ja kontorite töökorraldus;
juhatuse liige **S.Elošvili** vastutab panga arengu-, laenu-, haldus- ja turundustegevuse ning infotehnoloogia toimimise eest.

Krediidikomitee, siseauditi osakond ja auditikomitee

Vastavalt Krediidiasutuste seaduse ja Audiitortegevuse seaduse nõuetele ning põhikirjale on panga nõukogu poolt moodustatud alljärgnevad üksused:

- **Krediidikomitee** on moodustatud 26.09.2006.a. Komitee ülesandeks on kõikide laenu taotlemiseks esitatud dokumentide ja muu informatsiooni läbi vaatamine ning selle alusel seisukoha vastu võtmine laenu taotleja maksevõime ja usaldusväärsuse, tema poolt pakutavate tagatiste olemasolu ja piisavuse kohta.
- **Siseauditi osakond** on moodustatud 03.07.1996 ning selle töö hõlmab kõiki panga juhtimis- ja tegevustasandeid, et tagada krediidiasutuse tegevuse efektiivsus, finantsaruandluse usaldusväärsus ning vastavus seadustele ja muudele õigusaktidele, panga juhtimisorganite poolt kinnitatud dokumentidele ning headele pangandustavadele ning otsuste vastuvõtmine usaldusväärse ja asjakohase informatsiooni alusel.
- **Auditikomitee** moodustati AudS nõuetele vastavalt 15.06.2011 eesmärgiga tagada panga majandustegevuse vastavus panga eesmärkidele, olles nõuandev organ panga nõukogule raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, järelevalve teostamise ja panga tegevuse seaduslikkuse osas.

Aktivate- passivate juhtimise komitee, operatsiooniriskide juhtimise grupp, talituspidevuse komitee ja likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp

Panga juhatus on moodustanud ja kinnitatud järgnevate panga üksuste tegevuse üldpõhimõtted ja pädevuse:

- **Aktivate-passivate juhtimise komitee** moodustati 12.04.2001. Komitee ülesandeks on Grupi varade ja kohustuste juhtimine, likviidsuse-, rahastamis- ja investeerimisstrateegiate, finantsriskide juhtimine, kapitali planeerimine.
- **Operatsiooniriskide juhtimise grupp** moodustati 21.07.2005. Grupi ülesandeks on kontrolli-süsteemi loomine, mis võimaldab adekvaatselt hinnata ja mõõta operatsiooniriskide mõju panga majandustulemustele.
- **Talituspidevuse komitee** moodustati 15.03.2007. Komitee eesmärk on süsteemi, reeglite, protseduuride ning ennetusmeetmete välja töötamine Grupi talituspidevuse tagamiseks muu hulgas kriisisituatsioonis.
- **Likviidsuse ja finantsriskide juhtimise grupp** moodustati 15.10.2008. Grupi ülesandeks on operatiivne juhtimine ja kontroll riskijuhtimise koosseisu kuuluvate ja panga poolt kehtestatud likviidsuse normatiivaktide täitmise üle.

2.3 Tallinna Äripanga suuremad aktsionärid

Järgnevalt on esitatud Tallinna Äripangas vähemalt 5% osalust omavate aktsionäride nimed, asukohtariigid ja osaluse suurus:

Aktsionär	Riik	Aktsiate arv seisuga 31.12.2012	Osaluse %	Aktsiate arv aastaruande koostamise ajal	Osaluse %
Leonarda Invest AS	Eesti	7 090 843	48,29%	7 090 843	48,29%
Statik LTD	USA	1 399 138	9,53%	1 399 138	9,53%
Danasano AS	Eesti	1 398 191	9,52%	1 398 191	9,52%
Asparagos OÜ	Eesti	1 382 081	9,41%	1 382 081	9,41%
Remonent AS	Eesti	1 195 907	8,15%	1 195 907	8,15%
Muud	Eesti	2 217 789	15,10%	2 217 789	15,10%
Kokku		14 683 949	100,00%	14 683 949	100,00%

2.4 2012. aasta tulemuste ülevaade

Kasumiaruande analüüs

Tallinna Äripanga Grupi 2012. aasta puhaskasum moodustas 952 tuhat eurot, mis suurenes 2011. aastaga võrreldes 2,4 korda. Grupi kogutulud kasvasid 2012. aastal 17,6% ja moodustasid 6 337 tuhat eurot. Tulude struktuuris oli kõige suurem teenustasutulude kasv.

Intressitulud kasvas eelmise aastaga võrreldes 10,4% ja moodustas 1 971 tuhat eurot (vt lisa 19). Panga tähtajaliste deposiitide kuude lõikes keskmiste jääkide kasv moodustas eelmise aastaga võrreldes 27,4%, mille tulemusel sai pank täiendava intressitulud 22,9% ulatuses. Kasvasid ka intressitulud laenudelt ja liisingtegevusest.

Intressikulu suurenes 21,4% ja ulatus 878 tuhande euronini (vt lisa 20). Intressikulu hoiustelt kasvas 71,1%, sealhulgas tähtajalistelt hoiustelt 75,5% ja nõudmiseni hoiustelt 7,4%. Hoiuste intressikulu suurenemine eelmise aasta võrreldes oli tingitud klientide hoiuste kasvust ja panga hoiuste intressimäära tõstmisest. Intressikulud laenudelt vähenesid eelmise perioodiga võrreldes 43,9%, mis oli tingitud tütarettevõtete poolt teistelt pankadelt kaasatud laenuressursside tagasimaksmisest ja allutatud laenu intressimäära alandamisest alates 01.01.2012.

Kokkuvõttes kasvas Grupi neto intressikasum 2,9% ja ulatus 1 093 tuhande euronini.

Teenustasutulu kasvas 34,6% võrra ja moodustas 2 330 tuhat eurot, mis oli peamiselt seotud väärismetallitehingutest saadavate teenustasutulude suurenemisega rohkem kui kaks korda (vt lisa 21). Teenustasutulu kasv ilma väärismetallitehingute tuluta moodustas 16,1%. Teenustasutulude struktuuris olid kõige olulisemad:

- Maksetega seotud teenustasud 41,8% (2011 - 51,8%);
- Väärismetallitehingutega seotud teenustasud 30,6% (2011 - 19,5%);
- Pangakaartidega seotud teenustasud 9,2% (2011 - 9,3%).

Teenustasukulu kasvas võrreldes eelmise aastaga 9,7% ja moodustas 732 tuhat eurot, mis oli peamiselt tingitud ülekannete teostamise tasu kallinemisest (vt lisa 22). Teenustasukulude struktuuris olid kõige olulisemad:

- Maksetega seotud teenustasud 33,9% (2011 - 27,9%);
- Andmetöötluse teostamine 33,3% (2011 - 41,5%);
- Kaarditeenustega seotud tasud 19,4% (2011 - 21,9%).

Grupi neto teenustasutulu kasvas 50,2% ja moodustas 1 598 tuhat eurot.

Puhas tulu finantstehingutelt langes võrreldes eelmise aastaga 4,4% võrra ja moodustas 842 tuhat eurot. Finantstulude vähenemise põhjuseks oli valuutavahetustehingute mahu vähenemine (vt lisa 23).

Kinnisvarainvesteeringute ümberhindluse kasum moodustas 2012. aastal 2 tuhat eurot (2011.a kahjum 148 tuhat eurot) (vt lisa 11).

Administratiivkulud kasvasid aastaga 8,6% moodustades 2 312 tuhat eurot. Kulude struktuuris oli suurimaks kuluallikaks personalikulu, mis moodustas 74,7% administratiivkuludest (vt lisa 24).

Muud tegevustulud kasvasid võrreldes eelmise aastaga 6,6% ja moodustasid 323 tuhat eurot, mis oli peamiselt tingitud kinnisvarainvesteeringutelt saadud tulude ja saadud viiviste mahu kasvust (vt lisa 26).

Muud tegevuskulud kasvasid aastaga 31,6%, mis oli peamiselt seotud Tagatisfondi osamaksete suurendamisega (vt lisa 27).

Nõuete väärtuse muutuse netotulu kasvas võrreldes eelmise aastaga 62,7% võrra ja moodustas 231 tuhat eurot, mis oli tingitud peamiselt allahinnatud laenude mahu vähenemisest (vt lisa 7).

Bilansi analüüs

Tallinna Äripanga Grupi bilansimaht seisuga 31. detsember 2012 vähenes aasta algusega võrreldes 18,4%, moodustades 143 676 tuhat eurot. See oli peamiselt seotud väärismetallitehingute vahendamisest tulenevate kohustuste vähenemisega. Seisuga 31. detsember 2012 oli pangal väärismetallidega seotud lõpetamata tehinguid summas 7 161 tuhat eurot (31.12.2011 - 59 913 tuhat eurot).

Laenutegevus

Grupi nõuded klientidele moodustasid 21 001 tuhat eurot ja langesid aastaga 2,8% (vt lisa 7). Laenuportfelli kvaliteet on 2012. aastal paranenud. Laenukahjumite katteks moodustatava reservi bilansiline saldo vähenes aastaga 1 238 tuhande euro võrra ehk 2,4 korda peamiselt lootusetute nõuete mahakandmise tagajärjel (vt lisa 7).

Finantseerimine

Grupi võlgnevus krediitiasutustele koosnes teiste pankade nõudmiseni hoiustest ja moodustas seisuga 31. detsember 2012 4 tuhat eurot ega muutunud võrreldes aasta algusega.

Võlgnevused klientidele moodustasid seisuga 31. detsember 2012 106 023 tuhat eurot ja kasvasid aastaga 27,5% võrra (vt lisa 13). Võrreldes eelmise aastaga moodustas klientide hoiuste kuu keskmiste jääkide kasv 24,8%, sealhulgas tähtajalised hoiused kasvasid 21,1%.

Muud võlad vähenesid aastaga 548 tuhande euro võrra ehk 9,5%, mis oli tingitud Maaelu Edendamise Sihtasutuse laenuressursside tagasimaksmist (vt lisa 14).

2.5 Tallinna Äripanga arengusuunad 2013. aastaks

Oma arengus järgib Grupp alljärgnevaid väärtusi:

Universaalsus

Pank teenindab nii juriidilisi kui füüsilisi isikuid. Pank arendab uusi tooteid/teenuseid ja juurutab teabetehnoloogiaid, arvestades oma klientide huve ja vajadusi.

Finantsstabiilsus

Panga asutamise momendist alates võib täheldada panga likviidsust ja maksevõimet iseloomustavate näitajate jätkuvat kasvu. Pank täidab kõiki finantsjärelevalve organite eeskirju ja säilitab optimaalse suhte kõigis näitajates.

Professionaalne eetika

Pank tagab kiire professionaalse teeninduse vastavuses heade pangandustavadega ja järgib rangelt pangasaladuse põhimõtte täitmist. Pangas osutatakse individuaalset lähenemist igale kliendile.

2013. aastaks Tallinna Äripanga Grupi peamised strateegilised suunad:

- Tagada Tallinna Äripanga tegutsemine nišipangana, pakkudes oma klientidele kõiki universaalseid pangateenuseid ja komplekslahendusi;
- Krediidiportfelli konkurentsivõime ja nomenklatuuri laiendamine;
- Elektrooniliste pangakanalite konkurentsivõime tõstmine;
- Kaardiprojekt;
- Jätkata tegevust väärismetalliturgudel.

2.6 Sisekontrollisüsteem

Sisekontrollisüsteem hõlmab Tallinna Äripanga Grupi tegevust tervikuna. Sisekontrollisüsteem on nõukogu, juhatuse ja personali kooskõlastatud tegevus, mille ülesandeks on tagada üldiste püstitatud eesmärkide võimalikult efektiivne saavutamine, aruandluse vastamine tegelikkusele ning kehtivate õigusnormide täitmine. Sisekontrollisüsteemi olemasolu ja funktsioneerimise eest vastutab Panga juhatas.

Iga juhtimistasand täidab sisekontrollisüsteemis oma kindlaid ülesandeid. Nõukogu teostab järelevalvet Panga ja tütarettevõtete tegevuse üle, jälgides juhatuste tööd, kehtestades konsolideerimisgrupi strateegia ning üldised riskijuhtimise põhimõtted.

Juhatuse ülesanne on igapäevase äritegevuse korraldamine, sealhulgas iga juhtimistasandi pädevuse määratlemine, ametijuhendite ja sisemiste eeskirjade kehtestamine. Juhatuse liikmed kannavad samuti vastutust kehtivate tegevuskavade ja protseduuride täitmise eest.

Grupis on igapäevategevuste ja riskijuhtimise vastavuse kontrollimiseks loodud siseauditi osakond. Siseauditi osakonna eesmärgiks on varade säilimise jälgimine, Panga aktsionäride, hoiustajate ja kreditoride huvide kaitsmine ning Grupi tegevust reguleerivatest õigusaktidest ja heast pangandustavast kinnipidamise jälgimine. Oma eesmärgi saavutamiseks täidab siseauditi osakond ülesandeid, milleks on muuhulgas sisedokumentide kontroll, Grupi töös esinevate puuduste tuvastamine, sisekorraeeskirjade rikkumiste, ülesannete täitmata jätmiste ja volituste ületamise juhtumite uurimine ning neile tähelepanu juhtimine ja ettepanekute tegemine nimetatud puuduste kõrvaldamiseks. Siseauditi osakond tegutseb vastavalt Tallinna Äripanga nõukogu poolt kinnitatud tööplaanile.

2.7 Dividendipoliitika

Tallinna Äripanga dividendipoliitika lähtub üldisest eesmärgist garanteerida aktsionäridele investeringute säilimine ja väärtuse suurendamine. Seepärast lähtutakse dividendide väljamaksmisel järgmistest põhimõtetest:

- Grupi aruandeaasta finantstulemus peab olema positiivne, st. Grupp peab teenima kasumit;
- väikese panga jaoks vajaliku ja piisava kapitalisatsioonitaseme säilitamine;
- reservide nõuete täitmine vajalikus mahu.

2.8 Tasustamise põhimõtted

Tallinna Äripanga AS-i töötasu struktuur koosneb järgmistest osadest: põhitöötasu, tulemustasu, ühekordsed preemiad ja muud soodustused. Tallinna Äripanga AS-i tasustamise põhimõtted kinnitab nõukogu. Põhimõtted tuginevad efektiivsel tulemustele orienteeritud töökultuuril koos kvaliteetse riskijuhtimisega, arvestades kapitali piisavust ja vajalikku likviidsust. Tallinna Äripanga AS-is toimub töötajate töö tasustamine valdavalt põhitöötasu baasil. Juhatuse liikmetele ja töötajatele tulemustasu 2012. aastal ei ole makstud (vt lisa 24).

2.9 Suhtarvud

Järgnevalt on esitatud olulisemad suhtarvud, mis iseloomustavad Grupi tegevust 2012. ja 2011. aastal. Seejuures on keskmised bilansilised näitajad võetud eelmise aasta lõpu ning aruande aasta iga kvartali lõpu vastavate andmete aritmeetilise keskmisena. Kasumiaruande näitajate puhul lähtutakse aruandeaasta tegelikest andmetest.

Suhtarvud	31.12.2012	31.12.2011
1. ROE	5,44%	2,40%
2. EM	9,25	9,59
3. PM	15,02%	7,42%
4. AU	3,91%	3,38%
5. ROA	0,59%	0,25%
7. EPS	0,06	0,03

Suhtarvud on arvatud järgmiste valemite alusel:

1. Omakapitali tootlus (ROE):	Puhaskasum (kahjum) / omakapital (%)
2. Omakapitali kordaja (EM):	Aktivad / omakapital
3. Puhastootlus (PM):	Puhaskasum (kahjum) / kogutulud* (%)
4. Vara tootlikkus (AU):	Kogutulud / aktivad (%)
5. Koguvara tulutase (ROA):	Puhaskasumi suhe koguvarasse %
7. Tulu aktsia kohta (EPS): (EUR)	Puhaskasum (kahjum) / keskmine aktsiate arv

*Kogutulud on kasumiaruandes kajastuvate kõikide tulude summa.

2.10 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud bilansid 2008-2012

	(tuhandetes eurodes)				
	31.12.2012	31.12.2011	31.12.2010	31.12.2009	31.12.2008
Kassa	2 045	242	1 663	1 977	484
Nõuded	127 267	161 752	95 843	107 337	199 979
Muu vara	2 216	2 091	1 481	864	905
Aktsiad ja muud väärtpaberid	13	13	13	13	-
Materiaalne põhivara	2 320	3 075	2 348	2 547	2 553
Kinnisvarainvesteeringud	9 815	8 958	8 308	12 487	17 393
AKTIVA (VARAD) KOKKU	143 676	176 131	109 656	125 225	221 314
Võlgnevus	111 239	88 912	84 182	90 042	81 745
Muud kohustused ja viitvõlad	8 702	64 316	3 166	13 007	110 821
Allutatud kohustused	6 063	6 183	5 988	6 805	6 956
Kohustused kokku	126 004	159 411	93 336	109 854	199 522
Omakapital kokku	17 672	16 720	16 320	15 371	21 792
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	143 676	176 131	109 656	125 225	221 314

2.11 Kohtuvaidlused

Seisuga 31. detsember 2012 ei ole Tallinna Äripangal ning temaga ühisesse konsolideerimisgruppi kuuluvatel AS-il TBB Liisingu, AS-il Morgan Trade, AS-il TBB Invest ning tema tütarettevõttel ühtegi kohtu- ega arbitraažimenetluses olevat asja, millest võiks tulevikus Grupi ettevõtetele tekkida olulist kahju.

2.12 Kapitali adekvaatsuse ja riskijuhtimine avalik teave

Käesolevas jaos on toodud täiendav informatsioon vastavalt Eesti Panga presidendi 02. novembri 2009 määrusega nr 08 kehtestatud krediidiastutuse riskijuhtimise, omavahendite ja kapitali adekvaatsuse kohta avalikustatava informatsiooni osas. Raamatupidamise aastaaruande lisas 4 „Riskijuhtimine“ on toodud avalikustamisele kuuluv informatsioon vastavalt Rahvusvahelistele Finantsaruandluse Standarditele (IFRS).

Krediidiriski kapitalinõude arvutamine teave

Krediidiriski kapitalinõude määr on 10 protsenti riskiga kaalutud vara väärtusest. Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel kasutab Tallinna Äripanga Grupp standardmeetodit. Krediidiriski kapitalinõude arvutamisel standardmeetodi alusel on riskiga kaalutud vara riskipositsioonide ja neile vastavate riskikaalude korrutis. Riskikaal määratakse riskipositsiooni klassi, krediidikvaliteedi astme või mõlema alusel.

Krediidiriski standardmeetodi kasutamisel liigitatakse kõik nõuded riskipositsioonide klassidesse ja jagatakse riskipositsioonid riskiga kaalutud vara arvutamiseks kuude krediidikvaliteedi astmesse. Krediidikvaliteedi aste määratakse krediidikvaliteedi reitinguagentuuri poolt antud välisreitingu alusel. Välisreitingu puudumisel kasutab Grupp Finantsinspektsiooni poolt kinnitatud riskikaalusid.

Grupi krediidiriski kapitalinõude arvutamiseks seisuga 31. detsember 2012 ja 2011 on võetud arvesse nii bilansilised varad kui ka bilansivälised kohustused.

Krediidiriski kapitalinõude arvutamine

Bilansiline positsioon (seisuga 31.12.2012 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahindlus	Krediidiriski maandamine		Korri-geeritud riskiposit-sioon	Riski-kaal	Kapitali-nõuded
			Välja-minek	Sisse-tulek			
Keskvalitsus ja keskpangad	4 046	-	-	-	4 046	-	-
I krediidikvaliteedi aste	4 046	-	-	-	4 046	0%	-
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	101 244	-	-	-	101 244	-	3 259
I krediidikvaliteedi aste	85 813	-	-	-	85 813	20%	1 716
III krediidikvaliteedi aste	15 431	-	-	-	15 431	100%	1 543
Äriühingud	2 970	-	-7	-	2 963	-	296
III krediidikvaliteedi aste	2 970	-	-7	-	2 963	100%	296
Jaenõuded	885	-34	-32	-	819	-	61
I krediidikvaliteedi aste	885	-34	-32	-	819	75%	61
Kinnisvaraga tagatud nõuded	17 070	-248	-	-	16 822	-	1 623
I krediidikvaliteedi aste	916	-	-	-	916	35%	32
III krediidikvaliteedi aste	16 154	-248	-	-	15 906	100%	1 591
Viivituses nõuded	2 260	-625	-	-	1 635	-	154
I krediidikvaliteedi aste	758	-572	-	-	186	50%	9
II krediidikvaliteedi aste	1 502	-53	-	-	1 449	100%	145
Muud varad	16 108	-	-	-	16 108	-	1 334
I krediidikvaliteedi aste	2 541	-	-	-	2 541	0%	-
II krediidikvaliteedi aste	288	-	-	-	288	20%	6
VI krediidikvaliteedi aste	13 279	-	-	-	13 279	100%	1 328
KOKKU	144 583	-907	-39	-	143 637	-	6 727

**Bilansiväline positsioon (seisuga 31.12.2012 tuhandetes eurodes)**

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümber hindlus- tegurid	Korri- geeritud riskipo- sitsioon	Riski kaal	Kapitali- nõuded
		Välja- minek	Sisse- tulek				
Krediidiasutused ja investeeringuhingud	5	-5	-	-	-	-	-
I krediitikvaliteedi aste	5	-5	-	50%	-	20%	-
Äriühingud	64	-6	-	-	15	-	2
III krediitikvaliteedi aste	29	-	-	0%	-	100%	-
III krediitikvaliteedi aste	35	-6	-	50%	15	100%	2
Jaenõuded	1 015	-422	-	-	160	-	12
I krediitikvaliteedi aste	151	-	-	0%	-	75%	-
I krediitikvaliteedi aste	203	-1	-	20%	40	75%	3
I krediitikvaliteedi aste	661	-421	-	50%	120	75%	9
Kinnisvaraga tagatud nõuded	1 236	-	-	-	551	-	55
III krediitikvaliteedi aste	134	-	-	0%	-	100%	-
III krediitikvaliteedi aste	1	-	-	20%	-	100%	-
III krediitikvaliteedi aste	1 101	-	-	50%	551	100%	55
KOKKU	2 320	-433	-	-	726	-	69

Bilansiline positsioon (seisuga 31.12.2011 tuhandetes eurodes)

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Allahind- lus	Krediidiriski maandamine		Korri- geeritud riskiposit- sioon	Riski- kaal	Kapitali- nõuded
			Välja- minek	Sisse- tulek			
Keskvallitsus ja keskpangad	4 013	-	-	-	4 013	-	-
I krediitikvaliteedi aste	4 013	-	-	-	4 013	0%	-
Krediidiasutused ja investeeringuhingud	136 146	-	-	-	136 146	-	3 496
I krediitikvaliteedi aste	126 482	-	-	-	126 482	20%	2 530
III krediitikvaliteedi aste	9 664	-	-	-	9 664	100%	966
Äriühingud	3 195	-565	-4	-	2 626	-	263
III krediitikvaliteedi aste	3 195	-565	-4	-	2 626	100%	263
Jaenõuded	1 935	-	-22	-	1 913	-	143
I krediitikvaliteedi aste	1 935	-	-22	-	1 913	75%	143
Kinnisvaraga tagatud nõuded	15 334	-200	-	-	15 134	-	1 457
I krediitikvaliteedi aste	866	-	-	-	866	35%	30
III krediitikvaliteedi aste	14 468	-200	-	-	14 268	100%	1 427
Viivituses nõuded	3 384	-1 380	-6	-	2 040	-	183
I krediitikvaliteedi aste	1 674	-1 303	-	-	371	50%	18
II krediitikvaliteedi aste	1 666	-77	-	-	1 589	100%	159
III krediitikvaliteedi aste	44	-	-6	-	38	150%	6
Muud varad	14 269	-	-	-	14 269	-	1 333
I krediitikvaliteedi aste	726	-	-	-	726	0%	-
II krediitikvaliteedi aste	265	-	-	-	265	20%	5
VI krediitikvaliteedi aste	13 278	-	-	-	13 278	100%	1 328
KOKKU	178 276	-2 145	-32	-	176 099	-	6 875

**Bilansiväline positsioon (seisuga 31.12.2011 tuhandetes eurodes)**

Riskipositsiooni klass	Esialgne väärtus	Krediidiriski maandamine		Ümber hindlus- tegurid	Korri- geeritud riskipo- sitsioon	Riski kaal	Kapitali- nõuded
		Välja- minek	Sisse- tulek				
Krediidiasutused ja investeeringuhingud	2	-2	-	-	-	-	-
I krediitikvaliteedi aste	2	-2	-	50%	-	20%	-
Äriühingud	20	-6	-	-	7		1
III krediitikvaliteedi aste	20	-6	-	50%	7	100%	1
Jaenõuded	1 013	-585	-	-	160		12
I krediitikvaliteedi aste	831	-584	-	50%	124	75%	9
I krediitikvaliteedi aste	179	-1	-	20%	36	75%	3
I krediitikvaliteedi aste	3	-	-	0%	-	75%	-
Kinnisvaraga tagatud nõuded	829	-	-	-	300		30
III krediitikvaliteedi aste	599	-	-	50%	300	100%	30
III krediitikvaliteedi aste	1	-	-	20%	-	100%	-
III krediitikvaliteedi aste	229	-	-	0%	-	100%	-
KOKKU	1 864	-594	-	-	466		43

Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (seisuga 31.12.2012 tuhandetes eurodes)

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	5 798	264	8	17	-	4	6 091
Nõuded krediitiasutustele	29 731	69 303	332	991	374	273	101 004
Nõuded klientidele-neto	21 044	1 170	-	-	-	3	22 217
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Kinnisvarainvesteeringud	9 815	-	-	-	-	-	9 815
Materiaalne põhivara	2 320	-	-	-	-	-	2 320
Muu vara	1 518	240	-	-	-	-	1 758
Kuld	458	-	-	-	-	-	458
Varad kokku	70 697	70 977	340	1 008	374	280	143 676
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Hoiused	52 791	56 627	419	873	213	312	111 235
Allutatud laen	-	6 063	-	-	-	-	6 063
Muud kohustused	558	8 133	2	-	-	9	8 702
Kohustused kokku	53 352	70 824	421	873	213	321	126 004
 Omakapital kokku	 17 672						 17 672
Omakapital ja kohustused kokku	71 024	70 824	421	873	213	321	143 676
Bilansiline netopositsioon	-327	153	-81	135	161	-41	0
Bilansiväline netopositsioon	-1 361	-	-	-	-	-	-1 361

**Varade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes (seisuga 31.12.2011 tuhandetes eurodes)**

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	4 187	31	4	29	-	4	4 255
Nõuded krediitiasutustele	20 160	113 082	407	1 879	243	330	136 101
Nõuded klientidele-neto	20 673	962	-	-	-	3	21 638
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Kinnisvarainvesteeringud	8 958	-	-	-	-	-	8 958
Materiaalne põhivara	3 075	-	-	-	-	-	3 075
Muu vara	1 598	48	-	2	-	-	1 648
Kuld	443	-	-	-	-	-	443
Varad kokku	59 107	114 123	411	1 910	243	337	176 131
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Hoiused	40 889	45 636	406	1 563	164	250	88 908
Allutatud laen	-	6 183	-	-	-	-	6 183
Muud kohustused	1 586	62 328	3	359	2	38	64 316
Kohustused kokku	42 478	114 148	409	1 922	166	288	159 411
 Omakapital kokku	 16 720						 16 720
Omakapital ja kohustused kokku	59 198	114 148	409	1 922	166	288	176 131
Bilansiline netopositsioon	-91	-25	2	-12	77	49	-
Bilansiväline netopositsioon	-1 241	-	-	-	-	-	-1 241

Valuutariski kapitalinõude kohta arvandmed tuhandetes eurodes

Kogu välisvaluuta avatud netopositsiooni arvutamiseks summeeritakse eraldi välisvaluutade pikad ja lühikesed avatud positsioonid, mis on konverteeritud eurodesse. Neist absoluutväärtuselt suuremale liidetakse kulla netopositsioon (absoluutväärtusena). Kui avatud valuuta netopositsioon ületab 2%-list omavahendite taset, võetakse see arvesse kapitali adekvaatsuse arvestamisel. Grupi varad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses.

Valuuta	31.12.2012			31.12.2011		
	pikk	lühike	positsioon/ oma vahendid	pikk	lühike	positsioon/ oma vahendid
USD	153	-	0.7%	-	25	0.1%
CHF	-	65	0.3%	-	40	0.2%
GBP	-	81	0.4%	2	-	-
SEK	161	-	0.7%	77	-	0.4%
RUB	135	-	0.6%	-	12	0.1%
LVL	26	-	0.1%	85	-	0.5%
Muud	-	2	0.0%	4	-	-
Kokku avatud valuuta positsioonid	475	148	-	168	77	-
Avatud valuuta netopositsioon	475	-	2.2%	168	-	0.9%
Kulla netopositsioon	458	-	2.1%	443	-	2.4%
Kogu välisvaluuta avatud positsioon	933	-	4.3%	611	-	3.3%
Valuutariski kapitalinõue määr	8%			8%		
Koefitsient valuutariski kapitalinõue arvutamisel	1.25			1.25		
Kokku valuutariski kapitalinõue	93			61		

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsess (ICAAP)

Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamine on pidev protsess, mille eesmärk on hinnata Grupi riskiprofiili ja sellele vastavat kapitalivajadust. Vastavalt Baseli komitee rahvusvahelistele panga nõuetele (Basel II) ja pangasisestele omakapitali suuruse nõuetele, teostab Grupp täiendavate kapitalinõuete test-arvutamist, arvestades riskiportfelli, panga individuaalseid erisusi, riski profiile, nende allokatsiooni ja majandusolukorda. Kapitalinõuete arvutamise kord koos ICAAP nõuetega (Pillar II) on Riskide juhtimise metoodika koostisosaks. Metoodikas on eraldi esile toodud omakapitali planeerimise protseduur kui ICAAP protsessi lõpposa.

ICAAP arvutamisel krediidi-, turu- ja operatsiooniriskide osas võetakse arvesse investeeringute maksumuse ümberhindamise-, tagatise-, kontsentratsiooni- ja laenuportfelli optimaalse suuruse ületamise riske. Täiendavalt arvestatakse tänapäeval aktuaalseid majandustsükli-, teenimis- ja reputatsiooniriske. Kapitali piisavuse arvutamisel (Pillar II), arvestades ICAAP nõudeid, peetakse kinni reeglist, et minimaalne kapitalinõue Pillar II > Pillar I, järgides mõlemal juhul sisemise kapitali adekvaatsuse normatiivi > 12%. Seisuga 31.12.2012 arvestatud ICAAP-i järgi oli Grupi kapitali adekvaatsus 16,9% (2011: 14,9%). Kapitali adekvaatsuse näitaja suurusele avaldas positiivset mõju omavahendite kasv ja täiendavate kapitalinõuete summa absoluutne vähenemine krediidi-, liisingu-, ja investeerimisportfellide kvaliteedi paranemise tagajärjel.

Kapitali adekvaatsuse taseme kindlaksmääramise arvutuste tulemusel, arvestades siseriskide hindamist (ICAAP), leiti omakapitali minimaalsuurus Pillar2 järgi (minimaalne kapitalimäär) ja omakapitali soovitatav suurus. Seisuga 31.12.2012 moodustasid need vastavalt 15 595 tuhat eurot ja 19 875 tuhat eurot.

Operatsiooniriski kapitalinõude arvutamisel (Pillar II) kasutatakse eksperdi hinnangu meetodeid operatsiooniriski tähtsaimate komponentide kindlaksmääramiseks. Aruandeaastas olid sellisteks personalirisk ja protseduuririsk (2011: IT-risk ja välisrisk). Nende komponentide osakaal on kordajaks, mis suurendab miinimumkapitalinõude summat, mis arvutatakse Pillar I põhjal. Riski mõlemale komponendile langev juurdekasv moodustas 13,4 protsendipunkti (2011: 15,6). Sisemise kapitali adekvaatsuse tagamise protsessides kasutatakse neid näitajaid täiendavate kapitalinõuete arvutamisel, mis on tingitud operatsiooniriskide muutmisest aruandeaastal võrreldes eelmise perioodiga.

Majandustsükli- ja teenimisrisk

Kapitali piisavuse arvutamisel, arvestades ICAAP nõudeid, võetakse arvesse kahte liiki põhiriske, mis mõjutavad kapitali adekvaatsuse näitajat - majandustsükli- ja teenimisrisk. Mõlemad riskid korrepondeeruvad omavahel, kuid neid hinnatakse erinevalt. Majandusrisi kate arvutatakse järgmise valemiga:

$A \times (\text{ROE norm} / \text{EM norm})$, kus

A- aktive keskmine suurus;

ROE norm ja EM norm – riskide juhtimise metoodikas sätestatakse kapitali rentabluse ja kapitali kordaja pangasisesed normatiivnäitajad.

Teenimisrisi all käsitletakse kasumi summa muutmist seoses tulutoovate pangaoperatsioonide struktuuri muutmisega. Tallinna Äripangal olid sellisteks operatsioonideks väärismetallidega operatsioonid, deposiidioperatsioonid ja muud finantsoperatsioonid, mille osakaal 2012. aastal kasvas ja moodustas 24,7% (2011: -21,3%) kogutulude keskmisest summast.

Strateegiline risk

Kaasaegsetes majandustingimustes omandab olulist tähtsust äristrateegia valik, mis arvestab nii väliskeskkonna väljakutseid, kui ka sisemist turukonjunkturi. Strateegilised riskid on oma olemuselt raskesti mõõdetavad ja neid saab mõõta kui kapitali rentabluse dünaamika, aktive tulukuse, NIM ja puhaskasumi aktsia kohta muutmine. Strateegilise riski faktori arvestamiseks on sätestatud aktive rentabluse limiite. Panga juhatus töötab välja prognoosi parameetreid keskajaliseks perspektiiviks. Perspektiivi plaanides arvestatakse Eesti pangandussektori arengu põhitendentse ja majandustsüklite faktorite mõju.

Panga Nõukogu käsitleb ja kinnitab arengustrateegiat iga-aastaselt toimuvatel aktsionäride koosolekutel.

Reputatsioonirisk

Reputatsioonirisk on seotud nii operatsiooni- kui ka õigusriskiga, kuid vastavalt BASEL II nõuetele käsitletakse iseseisva pangariski liigina. Pangaturul aset leidva konkurentsi kasvu tingimustes tema roll järjest kasvab.

Reputatsiooniriski all käsitletakse kahjumite tekkimise riski panga klientide ja äripartnerite arvu vähenemise tõttu, samuti panga finantssuutlikkusest, pangateenustest, aktsionäride imagost ja panga juhtkonnast negatiivse ettekujutuse tekkimise risk.

Maine halvenemise risk avaldab mõju likviidsuse kaotamise ohule, kuna võib esile kutsuda pangahoiuste stabiilsuse rikkumist. Teiselt poolt positiivne imago ja kindla ja usaldusväärse äripartneri maine võimaldab vajaduse korral kiiresti kaasata laenuvahendeid.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kahjumite katmiseks, mis on põhjustatud panga maine halvenemisega, kasutatakse kvantitatiivseid mudeleid, mis on üles ehitatud nende eelarveliste vahendite statistilisel analüüsil, mis eraldatakse reklaami-, sponsorlus ja heategevusele 3 viimase aasta eest, ning aruandlusperioodi kasumi näitajat.

Kontsentratsiooni riskid

Pangaportfellide kvaliteet sõltub riskide diversifitseerimise tasemest erinevateks agregaatideks. Krediidiportfelli jaoks on selleks laenude jaotamise ühtlus majandussektorite ja ühele laenusajaale antava laenu suuruse kaupa.

Laenude kõrge kontsentratsioon ühes majandusharus võib negatiivselt mõjutada laenude tagasimaksmist antud majandusharu langusel või ülekuumenemisel.

Olulisi riske kannab endas ka kontsentratsiooni kõrge tase panga ressursibaasis. Alates 2012. aastast viiakse läbi klientide deposiitide struktuuri ja kaasatud pangaressursside kontsentratsiooni taseme regulaarne monitooring.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamine kontsentratsiooni riskide katmiseks majandussektorite lõikes viiakse läbi kogu krediidiportfelli suhtes, vastaspoole riskide puhul võetakse arvesse 100 suurimat laenusajaat, ressursside kontsentreerumise riskide hindamiseks viiakse läbi analüüs 30 suurimate hoiustajate osas. Viimasel juhul arvutatakse UV näitajat antud valimi hoiuste summa suhtena panga kohustuste üldsuurusesse analüüsi kuupäeva seisuga.

Täiendavate kapitalinõuete arvutamisel kontsentratsiooni riskide katmiseks kasutatakse HHI indeksit: majandussektorite jaoks – HHI sektor, krediidiportfelli vastaspoolte jaoks – HHI vastaspool, ressursibaasi kontsentratsiooni riski jaoks – HHI uv.



ICAAP 2012 arvutuse tulemustel moodustas täiendavate kapitalinõuete summa kontserni kõigi kontsentratsiooni riskide katmiseks 668,0 tuhat eurot.



3. KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

3.1 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)			
AKTIVA (VARAD)	Lisa	31.12.2012	31.12.2011
Kassa		2 045	242
Nõuded		127 267	161 752
Nõuded keskpangale	5	4 046	4 013
Nõuded krediitiasutustele	6	101 004	136 101
Nõuded klientidele	7	21 001	21 613
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded klientidele	7	-907	-2 145
Muud nõuded	8	2 123	2 170
Muu vara	9	1 758	1 648
Kuld		458	443
Aksiad ja muud väärtpaberid		13	13
Materiaalne põhivara	10	2 320	3 075
Kinnisvarainvesteeringud	11	9 815	8 958
AKTIVA(VARAD) KOKKU		143 676	176 131

PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)	Lisa	31.12.2012	31.12.2011
Võlgnevused		111 239	88 912
Võlgnevused krediitiasutustele	12	4	4
Võlgnevused klientidele	13	106 023	83 148
Muud võlad	14	5 212	5 760
Muud kohustused ja viitvõlad	15	8 702	64 316
Allutatud kohustused	16	6 063	6 183
KOHUSTUSED KOKKU		126 004	159 411
Aksiakapital või osakapital	17	14 684	14 684
Reservid		640	633
Jaotamata kasum		2 348	1 403
OMAKAPITAL KOKKU		17 672	16 720
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU		143 676	176 131

Aastaruande lisad lehekülgedel 24-76 on käesoleva raamatupidamise aastaruande lahutamatud lisad.

**3.2 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud koondkasumi aruanne**

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2012	2011
Neto intressitulu		1 093	1 062
Intressitulu	19	1 971	1 785
Intressikulu	20	-878	-723
Nõuete väärtuse muutus	7	231	142
Kasum		623	631
Kahjum		-392	-489
Neto teenustasud		1 598	1 064
Teenustasutulu	21	2 330	1 731
Teenustasukulu	22	-732	-667
Neto kasum finantstehingutelt	23	842	881
Administratiivkulud		-2 312	-2 129
Palgakulu	24	-1 291	-1 176
Palgaga seonduvad maksud	24	-435	-395
Muud halduskulud	25	-586	-558
Materiaalse põhivara kulum	10	-333	-401
Kinnisvara ümberhindlus	11	2	-148
Kasum		248	56
Kahjum		-246	-204
Muud tegevustulud/kulud		-169	-71
Muud tegevustulud	26	323	303
Muud tegevuskulud	27	-492	-374
Aruandeaasta puhaskasum		952	400
Aruandeaasta koondkasum		952	400

Aastaaruande lisad lehekülgedel 24-76 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatud lisad.

**3.3 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud rahavoogude aruanne**

		(tuhandetes eurodes)	
	Lisa	2012	2011
Rahavood äritegevusest			
Aruandeaasta puhaskasum		952	400
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	10	333	401
Kinnisvarainvesteeringu väärtuse muutus	11	-2	148
Laenukahjumi provisjoni muutus	7	-203	-93
Muude nõuete väärtuse muutus	7	4	60
Realiseerimata kahjum allutatud laenu ümberhindamisest		-120	195
Neto intressitulu		-1 093	-1 062
Äritegevusega seotud varade muutus		-847	-7 025
Äritegevusega seotud kohustuste muutus		-33 308	65 909
Saadud intressid		1 780	1 878
Makstud intressid		-858	-752
Kokku rahavood äritegevusest		-33 362	60 059
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse põhivara soetamine	10	-182	-1 175
Materiaalse põhivara müük	10	7	47
Kinnisvarainvesteeringute soetamine	11	-637	-808
Kinnisvarainvesteeringute müük	11	379	10
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-433	-1 926
Rahavood kokku		-33 795	58 133
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses		122 674	64 541
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus		88 879	122 674
Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleöölaenusid teistes pankades.			
		2012	2011
Sularaha		2 045	242
Korrespondentkonto Eesti Pangas	5	3 025	1 825
Nõudmiseni hoiused ja üleöölaenud teistes pankades	6	83 809	120 607
Raha ja raha ekvivalendid kokku		88 879	122 674

Aastaruande lisad lehekülgedel 24-76 on käesoleva raamatupidamise aastaruande lahutamatud lisad.

**3.4 Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud omakapitali liikumise aruanne**

(tuhandetes eurodes)

	Aktsiakapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Lõppsaldo 31.12.2010	14 684	573	1 063	16 320
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	60	-60	-
Koondkasum	-	-	400	400
Lõppsaldo 31.12.2011	14 684	633	1 403	16 720
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	-	7	-7	-
Koondkasum	-	-	952	952
Lõppsaldo 31.12.2012	14 684	640	2 348	17 672

Täpsem informatsioon on toodud lisas 17.

Aastaruande lisad lehekülgedel 24-76 on käesoleva raamatupidamise aastaruande lahutamatud lisad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Grupi üldinfo ja koostamise üldalused

Tallinna Äripank alustas oma tegevust detsembris 1991. Panga peakontor asub Tallinnas, Vana-Viru 7. Pangakontorid asuvad Tallinnas Estonia pst 5a ja Viru 9 ning Narvas, Kereze 4. Panga põhifunktsioonideks on deposiitide kaasamine, laenude andmine klientidele ja teistele pankadele, arvelduste ning valuutaoperatsioonide teostamine oma klientidele.

Konsolideeritud finantsaruanded hõlmavad Panka ja tema tütaretevõtteid (vt. lk.5).

Käesolev Tallinna Äripanga Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS). Peamised raamatupidamisarvestuse põhimõtted on toodud allpool.

Tallinna Äripanga AS-i konsolideeritud majandusaasta aruanne on avaldamiseks heaks kiidetud Tallinna Äripanga AS-i juhatuse poolt ja esitatakse kinnitamiseks nõukogule ja aktsionäridele.

Gruppi kuuluvad ettevõtted kasutavad olulises osas ühtseid hindamisluseid ja arvestusmeetodeid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja varade ja kohustuste kajastamisel on lähtutud tegevuse jätkuvuse põhimõttest.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud teatud varade (nt. kinnisvarainvesteeringud õiglasel väärtuses) ümberhindlused. Raamatupidamise aruanded on koostatud tekkepõhise arvestusprintsiibi kohaselt.

Konsolideeritud finantsaruanded on koostatud tuhandetes eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Lisa 2. Olulised raamatupidamisarvestuslikud otsused ja hinnangud

Konsolideeritud finantsaruande esitamine vastavalt Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, eeldab juhtkonnapoolsete hinnangute andmist ning eelduste tegemist, mis mõjutavad aruande kuupäeva seisuga kajastatud varasid ja kohustusi ning nendega seotud tulusid ja kulusid, samuti tingimuslike varade ja kohustuste avalikustamist. Kuigi mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad põhinevad juhtkonna teadmistel ja hinnangul, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, võivad tegelikud tulemused nendest hinnangutest erineda. Täpsem hinnangute ülevaade on toodud vastavate arvestuspõhimõtete või lisade all.

Olulisi juhtkonna hinnanguid on kasutatud eelkõige laenude allahindluste puhul. Juhtkond on hinnanud laenude väärtust individuaalselt ning ei ole teinud läbivaid ning seeläbi kogu laenuportfellile üldist mõju omavaid hinnanguid. Lisas 7 toodud laenude allahindluste summa on juhtkonna parim hinnang laenude väärtuse langusele.

Antud hinnanguid kaalutakse pidevalt ajaloolise kogemuse ja muude tegurite põhjal, sh. ootused tuleviku sündmuste kohta, mida on antud tingimustes mõistlikeks hinnatud. Muutused hinnangutes võivad omada olulist mõju selle perioodi finantsaruannetele, mille hinnanguid

muudeti. Juhtkond usub, et aluseks olevad eeldused on kohased ning nende põhjal koostatud Grupi majandusaasta finantsaruanded kajastavad Grupi finantsseisundit ja majandustulemusi õigesti ning õiglaselt.

Laenude allahindluse määramisel on arvesse võetud juhtkonna hinnanguid nende varade laekuvuse osas bilansipäeva seisuga, võttes arvesse ka rahavoogusid, mis võivad tekkida tagatiseks oleva kinnisvara müügist (miinus tagatise omandamise ja müümisega seotud kulud). Paljude tagatisvarade turgu, eriti kinnisvaraturgu on tõsiselt mõjutanud hiljutine volatiilsus globaalsetel finantsturgudel, mis on kaasa toonud teatud tüüpi varade väiksema likviidsuse. Selle tulemusena võib tagatisvara tegelik müügiväärtus erineda väärtusest, mida kasutati allahindluse suuruse määramisel.

Globaalsete finantsturgude hiljutine volatiilsus on oluliselt mõjutanud mitmete kinnisvaraliikide turgu Eestis. Vastavalt IAS 40-le uuendatakse igal bilansipäeval õiglase väärtuse meetodil kajastatud kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust, peegeldamaks bilansipäeval eksisteerivaid turutingimusi. Kinnisvarainvesteeringute õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. „Huvitatud müüja“ ei ole sundmüüja, kes on valmis müüma iga hinna eest. Õiglase väärtuse parimaks indikatsiooniks on aktiivse turu hind sarnastele kinnistutele sarnases asukohas ja olukorras.

Lisa 3. Oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõte

Konsolideerimine

Tütarettevõtted

Tütarettevõtteks loetakse kõiki ettevõtteid, mida kontrollitakse emaettevõtte poolt. Kontrolli olemasolu eeldatakse juhul, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõigusest või emaettevõtte on muul moel võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevus- ja finantspoliitikat.

Konsolideeritud aruanded sisaldavad nende tütarettevõtete finantsandmeid, kelle üle emaettevõttel on kontroll. Kui emaettevõtte omandas või loovutas kontrolli ettevõtte üle aasta kestel, on vastava ettevõtte tulemus konsolideeritud vaid kontrolli omandamise kuupäevast alates või kuni kontrolli loovutamise kuupäevani.

Emaettevõtte eraldiseisvas bilansis kajastatakse investeeringuid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest põhjustatud allahindlused.

Elimineerimised konsolideerimisel

Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Gruppi kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid.

Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

Arvestus- ja esitusvaluuta

Panga arvestus- ja esitusvaluutaks on Euro.

Välisvaluutapõhised tehingud ja saldod

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused ning õiglasel väärtuses kajastatavad mitte-monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud välisvaluutakursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastab Grupp sularaha, korrespondentkontot Euroopa Keskpangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleöölaenusid teistes pankades.

Äritegevuse rahavood on koostatud kasutades kaudset meetodit. Investeeringu- ja finantseerimis- tegevuse rahavood on esitatud aruandeperioodi brutolaekumiste ja -väljamaksetena.

Finantsvarad ja -kohustused

Finantsvarad

Finantsvarad on varad, mida võib klassifitseerida sularahaks, lepinguliseks õiguseks saada teiselt ettevõttelt sularaha või muud finantsvara, lepinguliseks õiguseks vahetada teise ettevõttega finantsinstrumente potentsiaalselt soodsatel tingimustel või teise ettevõtte aktsiateks.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglasel väärtuses, mis sisaldab kõiki finantsvaraga seotud tehingukulusid.

Tavapärasel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse väärtuspäeval. Finantsvarade ja -kohustuste edasine arvestus toimub olenevalt nende tüübist kas õiglase väärtuse, soetusmaksumuse või korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse finantsinstrumenti bilansis tema algses, sisemise intressimääraga diskonteeritud soetusmaksumuses miinus põhiosa tagasimaksed ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäolisusest tingitud võimalik allahindlus.

Grupp klassifitseerib oma finantsvarad järgmistesse kategooriatesse:

1. Laenud ja nõuded
2. Õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
3. Müügiotel finantsvarad
4. Lõpptähtjani hoitavad finantsvarad.

Juhtkond määrab finantsvarade klassifikatsiooni esialgsel arvelevõtmisel. Seisuga 31.12.2012 ja 31.12.2011 ei olnud grupil ühtegi finantsvara, mis oleks klassifitseeritud kategooriatesse õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, müügiotel finantsvarad või lõpptähtjani hoitavad finantsvarad.

Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded

Laenude ja nõuete kategooriasse klassifitseeritakse kindlaksmääratud või kokkuleppeliste maksetega mittetuletisinstrumentid, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul.

Laenud ja nõuded tekivad kui Grupp annab raha, kaupu või teenuseid otse võlgnikule/kliendile, ilma eesmärgita kaubelda tekkiva nõudega. Laenud ja nõuded võetakse bilansis arvele, kui laenajale makstakse raha või tekib maksenõue ning kajastamine lõpetatakse ainult nõude tasumisel või maha kandmisel, sõltumata asjaolust et selle osa võib olla laenu provisjoneerimisel kuludesse kantud. Laenud ja nõuded kajastatakse aruannetes korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Liisingnõuded

Grupi liisingtegevus koosneb põhiliselt kapitalirendi tehingutest. Kapitalirendi tehinguks loetakse liisingtehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad liisingfirmalt rentnikule üle. Vara juriidiline omandiõigus võib kliendile üle minna rendiperioodi lõppedes.

Kapitalirendilepingutest tulenevaid nõudeid kajastatakse nende liisingmaksete nüüdisväärtuses, millest on lahutatud nõuete põhiosa tagasimaksed ja renditava vara garanteerimata jääkväärtus rendiperioodi lõpuks. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Rendilepingute sõlmimisega kaasnevad esmased otsekulutused, mis jäävad rendileandja kanda, võetakse arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendinõude arvestusel ning kajastatakse tulu vähendusena rendiperioodi jooksul. Nõuete allahindlus näidatakse miinusmärgiga vastaval varakirjel.

Laenude ja nõuete hindamine

Kui laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt oma tagasimakse kohustust või juhatuse arvates on märke, et laenuvõtja ei suuda täita õigeaegselt tagasimakse kohustust, moodustatakse allahindlus.

Allahindluse suurus leitakse laenu bilansilise maksumuse ja laenust eeldatavate rahavoogude nüüdisväärtuse, diskonteerituna algse sisemise intressimääraga, vahena, võttes arvesse saadud garantiisid ja tagatisi. Perioodi allahindluse summa kajastatakse kasumiaruandes kirjel "Nõuete väärtuse muutus".

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas on olemas objektiivseid tõendusmaterjale finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse langemise kohta. Finantsvarade või finantsvarade grupi väärtus langeb ja väärtuse langusest tulenev kahju on kulu ainult sellisel juhul, kui on olemas objektiivseid tõendusmaterjale, et väärtuse langus on ühe või mitme, peale esialgse varade kajastamist ilmnenu sündmuse tulemus ("kahju tekkimine") ja et kahju tekkel on usaldusväärselt hinnatav mõju finantsvarade või finantsvarade grupi eeldatavale tuleviku rahavoole. Objektiivne tõendus finantsvara või finantsvarade grupi väärtuse languse kohta sisaldab endas jälgitavat infot, millele Grupp on alljärgnevate kahjujuhtumite tekkimiste korral tähelepanu pööranud:

- võlgniku märkimisväärne finantsraskus;
- lepingu katkestamine kohustuste mittetäitmise või intressi või põhimaksete mittetasumise puhul;
- Grupp võimaldab laenuvõtjale tema majanduslikest või juriidilistest probleemidest tulenevate raskuste tõttu järeleandmisi, mida laenuvõtjale tavaolukorras poleks võimaldatud;
- on tõenäoline, et laenuvõtja läheb pankrotti või toimuvad muud majanduslikud ümberkorraldused;
- majanduslike raskuste tõttu selle finantsvara aktiivse turu kadumine.

Grupp kasutab varade väärtuse hindamisel ainult individuaalset hindamist. Kõigepealt hindab Grupp, kas esineb vara väärtuse langusele viitavaid objektiivseid asjaolusid. Kui on olemas objektiivseid asjaolusid, amortiseeritud soetusmaksumuses kajastatud laenude ja nõuete väärtuse languse kohta, mõõdetakse allahindluse suurust vara bilansilise maksumuse ja eeldatavate tuleviku rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtuse vahena, kasutades algset sisemist intressimäära. Vara bilansilist maksumust vähendatakse läbi allahindluse konto ja kahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes.

Tagatistega finantsvarade hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtuse miinus väljaostuga kaasnevad kulutuste arvutused näitavad rahavoogusid, mis võidakse saada nende varade realiseerimisel, sõltumata sellest, kas tagatiste väljaostmine on tõenäoline või mitte.

Üldjuhul kantakse laenud bilansist välja kui kõik põhjendatud ümberstruktureerimise või laenu-tagastamise võimalused ammendatud ja hilisem sissenõudmine on hinnatud vähetõenäoliseks. Laenud kantakse maha kasumiaruande kontrol "Nõuete väärtuse muutus". Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus vähendades allahindluse kontot.

Finantskohustused

Finantskohustuste hulka kuuluvad klientide deposiidid, teiselt pangalt võetud laen, allutatud kohustused ja muud kohustused.

Võlgnevused klientidele

Deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Võlgnevused klientidele“, tekkepõhiselt arvestatud intressid kajastatakse vastaval kohustuse kirjel. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruande real „Intressikulu“

Võlgnevused krediitiasutustele

Võlakohustused võetakse esialgselt arvele õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Võetud laene kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit; laekunud summade (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahe kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades efektiivset intressimäära. Efektiivne intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt oodatavat tulevast rahavoogu läbi tähtaja bilansilise väärtuseni. Vastavad intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Allutatud kohustused

Allutatud laenuga on tegemist siis, kui selle esialgne tähtaeg on vähemalt viis aastat ning Panga pankroti korral makstakse see tagasi pärast kõigi teiste võlausaldajate nõuete rahuldamist.

Sihtotstarbelised ressursid

Siin näidatakse valitsuse laenufondide ja välisabifondide sihtotstarbeline ressurss. Saadud rahalised vahendid näidatakse bilansis kohustustekirje „Muud võlad“ koosseisus. Grupp on saanud sihtotstarbelisi ressursse Maaelu Edendamise Sihtasutustelt.

Kuld

Kuld on bilansis kajastatud vastavalt IAS2-le varuna. Kuld võetakse algselt arvele soetusmaksumuses ning seejärel hinnatakse igal bilansipäeval ümber õiglasesse väärtusesse. Õiglase väärtuse muutumine on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel "Muud tegevustulud" ja "Muud tegevuskulud".

Väärismetallide vahendamine

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu on teenustasu väärismetallide ostu-müügi tehingute vahendamise eest. Nende tehingute vahendamise puhul tegutseb pank agendina, sest kõik riskid ja vastutuse kannab metallide müüja.

Rendiarvestus**Grupp kui rentnik**

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt hoonete/ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Administratiivkulud”.

Kinnisvarainvesteeringud

Maa või hoone, mis on soetatud renditulu teenimise või turuväärtuse tõusu eesmärgil ja mida ei kasutata Grupi enda majandustegevuses ega hoita müügiks tavapärase äritegevuse käigus, kajastatakse kinnisvarainvesteeringuna.

Kinnisvarainvesteeringud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest otseselt soetamisega seotud kuludest. Edasi kajastatakse kinnisvarainvesteeringud õiglasest väärtuses, mis baseerub juhtkonna hinnangul tulenevalt igaaastasest sõltumatu hindaja poolt määratud turuhinnast, mis põhineb võrreldavatel tehingutel kinnisvaraobjektidega samas piirkonnas või investeeringu diskonteeritud tulevaste perioodide eeldatavatest rahavoogudest. Õiglasest väärtuse kajastatud kinnisvarainvesteeringutelt amortisatsiooni ei arvestata. Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud, haldamisega seotud kulusid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel "Muud tegevustulud" ja "Muud tegevuskulud". Kinnisvarainvesteeringu ümberhindlusest saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Materiaalne põhivara

Põhivarana on finantsseisundi aruandes kajastatud hooned, autod, kontoritehnika, rendipindade parendused ja muud pikaajalise kasutuseaga varad. Põhivaraks loetakse vara, mille kasutusiga on üle 1 aasta.

Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a. tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara finantsseisundi aruandes kajastamise kriteeriumitele (s.h. tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Materiaalsed põhivarad kajastatakse edaspidi nende soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad kahjumid.

Põhivara kulumit on arvestatud lineaarsel meetodil põhivara hinnangulise kasutusea järgi järgnevalt:

Ehitised	50 aastat
Sõidukid	6 aastat
Kontoritehnika	3-10 aastat
Rendipindade parendused	lähudes rendilepingu tähtajast

Kasum ja kahjum põhivara müügist kajastatakse tehingu toimumise hetkel.

Vara väärtuse langus

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas esineb tunnuseid, mis viitavad soetusmaksumuses või korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvara, materiaalse ja immateriaalse põhivara väärtuse langusele. Juhul, kui Panga juhatusel on kahtlusi mõne varaobjekti väärtuse langemise suhtes alla selle bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test.

Finantsvarad

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Selliste finantsvarade, mis ei ole individuaalselt olulised ja mille suhtes ei ole otseselt teada, et nende väärtus oleks langenud, väärtuse langust hinnatakse kogumina.

Juhul, kui esineb väärtuse langusele viitavaid tunnuseid, hinnatakse finantsvara alla järgnevalt:

- soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes);
- korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad hinnatakse alla finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtuseni (diskonteerituna antud finantsvara esmasel kajastamisel fikseeritud sisemise intressimääraga).

Finantsvarade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes kuluna.

Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade (aktsiad ja muud omakapitali instrumendid, mille õiglane väärtus ei ole usaldusväärselt hinnatav), välja arvatud investeeringud tütarettevõtetesse, allahindlusi ei tühistata.

Juhul, kui eelnevalt alla hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtus järgnevatel perioodidel taas tõuseb, tühistatakse varasem allahindlus kuni summani, mis on madalam kahest alljärgnevast summast:

- finantsvarast eeldatavasti tulevikus laekuvate maksete nüüdisväärtus;
- bilansiline jääkväärtus korrigeeritud soetusmaksumuses juhul, kui allahindlust ei oleks eelnevalt toimunud.

Allahindluste tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes samal kulukirjel vastukandena.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara vara väärtuse testi käigus leitakse vara kaetav väärtus. Juhul, kui väärtuse test ei ole teostatav üksiku varaobjekti osas, viiakse väärtuse test läbi väikseima varade grupi, kuhu see vara kuulub, ehk raha teeniva üksuse kohta.

Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele kumb on kõrgem.

Kasutusväärtus on vara kasutamisest ja kasutusjärgsest müügist eeldatavalt saadavate rahavoogude nüüdisväärtus, kasutades diskontomäärana sarnase riskitasemega investeeringute oodatavat tulusust.

Vara hinnatakse alla kaetavale väärtusele juhul, kui vara kaetav väärtus on väiksem selle vara bilansilisest jääkmaksumusest. Allahindlus kajastatakse tekkepõhiselt aruandeperioodi kasumi-aruandes kuluna. Alla hinnatud varade osas hinnatakse igal bilansipäeval, kas vara kaetav väärtus on tõusnud ja selleks viiakse läbi vara väärtuse test. Kui vara väärtuse testi tulemusel ilmneb, et vara kaetav väärtus on tõusnud ja varasema allahindluse kajastamine ei ole enam põhjendatud, siis suurendatakse vara bilansilist maksumust. Bilansilise maksumuse ülempiiriks on vara jääkmaksumus, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsel perioodil normaalset amortisatsiooni.

Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes kulu vähendamisena.

Tulumaks

Ettevõtte tulumaks

Kehtiva tulumaksuseaduse alusel ei maksa Eestis registreeritud äriühing tulumaksu teenitud kasumilt, vaid dividendina ja muus vormis jaotatud kasumilt, samuti omakapitalist tehtavatelt väljamaksetelt, mis ületavad äriühingu omakapitali tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemakseid. Nimetatud seaduse alusel maksustatakse äriühingu poolt dividendina ja muus vormis jaotatud kasum tulumaksuga, mille määr on 21/79 väljamaksetelt.

Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust Grupi vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel või kapitali vähendamisel. Väljamaksega kaasnev tulumaks kajastatakse dividendide väljakuulutamise või muude omakapitali vähendavate väljamaksete tegemise hetkel kasumiaruandes kuluna.

Dividendide väljamaksmisel tasumisele kuuluvat tulumaksu vähendatakse tüürettevõtetelt saadud dividendidelt arvatud 21/79 suuruse osa võrra.

Finantsgarantiid

Finantsgarantii lepingud on lepingud, mis nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist garantii saajale talle tekitatud kahju hüvitamiseks, kui konkreetne võlgnik ei ole teinud makseid tähtaegselt, vastavalt võlakohustuste tingimustele. Finantsgarantiid võetakse finantsaruannetes algselt arvele õiglasel väärtuses garantii andmise päeval. Seejärel kajastatakse garantiist tulenevaid kohustusi garantii jääkväärtuses tulenevalt sellest, kumb on kõrgem, kas amortiseerimata teenustasud või moodustatud eraldis vastavalt IAS 37, lähtudes ettevõtte kogemusest ja juhtkonna hinnangust. Koondkasumiaruandes kajastatakse garantii eluea jooksul garantiilt lineaarselt teenitud teenustasutulu. Garantiikohustuse tasumiseks väljamakstavad summad kajastatakse bilansis eraldisena kuupäeval, mil selgub, et on tõenäoline, et garantii kuulub väljamaksmisele.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Bilansis kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik või lepinguline alus või mis tulenevad ettevõtte senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad varast loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel bilansis lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldise ei moodustata tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude potentsiaalsete kohustuste osas (garantiid ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulusid ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Kui ettevõtte on vastutav ühiselt või eraldi vastutav osalise kahju katmise eest, siis kajastatakse see ülejäänud osa kahjust, mille katmise eest on vastutavad teised osapooled tingimusliku kohustusena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgselt ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt tuvastamaks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

Töötajate hüvitised

Grupp ei paku oma töötajatele eraldi pensioniskeeme ega muid pensionihüvitisi. Grupil on kohustus maksta jooksvalt riikliku pensionifondi osamakseid, mis moodustavad osa sotsiaalmaksu kulust.

Töösuhte lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele tulenevalt kas kontserni otsusest lõpetada töösuhe töötajaga enne tavapärasest pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsusest aktsepteerida vabatahtlikult töösuhte lõpetamist vastutasuks nende hüvitiste eest. Kontsernis kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitisi siis, kui kontsern suudab tõendada, et on võtnud endale kohustuse kas lõpetada töösuhe töötaja(te)ga vastavalt ametlikule üksikasjalikule plaanile töösuhte lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhte lõpetamise hüvitisi pakkumise tulemusel, mille eesmärgiks oli ärgitada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhte lõpetamise hüvitis kuulub väljamaksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitisi diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Tulude ja kulude kajastamine

Tulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile ning tulu on usaldusväärselt määratav. Tulu Grupi tavapärase äritegevuse käigus osutatud teenuste eest kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või –kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või –kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab ettevõtte rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised.

Teenustasutulu kajastatakse grupi tavapärase tegevuse raames osutatud teenuste eest saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtusest. Teenustasu tulu kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel.

Makstud teenustasud ja muud kulud kantakse kuludesse nende toimumise hetkel.

Reservkapital

Reservkapital on Eesti Äriseadustikuga ette nähtud kohustuslik reserv, mida võib üldkoosoleku otsusel kasutada kahjumi katmiseks, kui seda pole võimalik katta aktsiaseltsi vabast omakapitalist, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitali moodustatakse kasumieraldistest ning seda ei saa jaotada aktsionäridele.

Uued finantsaruandluse standardid ja Rahvusvahelise Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) tõlgendused.

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1.01.2012 algaval aruandeaastal, ei ole olulist mõju kontsernile

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1.01.2013 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1. Jaanuaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). IFRS 9, mis anti välja novembris 2009, asendab IAS 39 need osad, mis käsitlevad finantsvarade klassifitseerimist ja mõõtmist. IFRS 9-t täiendati oktoobris 2010, käsitlemaks finantskohustuste klassifitseerimist ja mõõtmist, ning detsembris 2011, muutmaks rakenduskuupäeva ning lisamaks nõuded ülemineku kohta avalikustatava informatsiooni osas. Peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kahest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses, ja varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Otsus tehakse vara esmasel arvelevõtmisel. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelitest finantsinstrumentide haldamisel ning instrumendi lepinguliste rahavoogude omadustest.
- Instrumenti kajastatakse pärast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses ainult juhul, kui on tegemist võlainstrumendiga ja (i) ettevõtte ärimudeli eesmärk on hoida vara, et saada temast tulenevaid lepingulisi rahavoogusid ning (ii) vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, s.t. tal on „laenu baasomadused“. Kõik muud võlainstrumendid kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Kõik omakapitaliinstrumendid tuleb pärast arvelevõtmist kajastada õiglasest väärtuses. Omakapitaliinstrumendid, mida hoitakse kauplemissmärgil, kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Kõikide muude omakapitaliinstrumentide puhul võib arvelevõtmise hetkel teha mittetühistatava valiku kajastada realiseerimata ja realiseeritud kasumid ja kahjumid õiglase väärtuse muutustest kasumiaruande asemel läbi muu koondkasumiaruande. Õiglase väärtuse muutusi ei hakata ümber klassifitseerima läbi kasumiaruande. Selle valiku võib teha instrumendipõhiselt. Dividendid kajastatakse läbi kasumiaruande, tingimusel et nad kujutavad endast investeringult saadavat tulu.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamine muudatus on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

Kontsern hindab standardi põhimõtteid, mõjusid kontsernile ja kontserni poolt selle rakendamise ajastust.

IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard asendab kontrolli ja konsolideerimise kohta kehtivad juhised IAS 27-s „Konsolideeritud ja konsolideerimata finantsaruanded“ ja SIC 12-s „Konsolideerimine – eriotstarbelised majandusüksused“. IFRS 10 muudab kontrolli mõistet, nii, et kõikide ettevõtete puhul rakendatakse kontrolli määramiseks samu kriteeriume. Mõiste rakendamisel on abiks ulatuslikud rakendusjuhised.

Kontsern hindab standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 12 “Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes” (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standard rakendub ettevõtetele, kellel on osalused tütar-ettevõttes, ühisettevõtmises, sidusettevõttes või konsolideerimata struktureeritud üksuses. IFRS 12 sätestab avalikustamise nõuded ettevõtetele, kes rakendavad kahte uut standardit - IFRS 10 „Konsolideeritud aruanded“ ja IFRS 11 „Ühisettevõtmised“ - ning see asendab IAS 28-s „Investeeringud sidusettevõttesse“ praegu sisalduvad avalikustamise nõuded. IFRS 12 nõuab ettevõtetelt sellise informatsiooni avalikustamist, mis aitaks finantsaruande lugejatel hinnata tütar- ja sidusettevõttes, ühisettevõtmistes ja konsolideerimata struktureeritud üksustes osaluste olemust ja osalustega seotud riske ja finantsmõjusid. Nende eesmärkide täitmiseks nõuab uus standard erinevate valdkondade kohta info avalikustamist, sh tuleb avalikustada (i) olulised otsused ja hinnangud, mida tehti määramaks, kas ettevõtte kontrollib, ühiselt kontrollib või omab olulist mõju teise ettevõtte üle; (ii) rohkem infot mittekontrollivale osalusele kuuluva osa kohta Grupi tegevustes ja rahavoogudes; (iii) summeeritud finantsinformatsioon tütar-ettevõtete kohta, milles on olulised mittekontrollivad osalused; ja (iv) detailne info osaluste kohta konsolideerimata struktureeritud üksustes.

Kontsern hindab standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 13 “Õiglase väärtuse määramine” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Standardi eesmärgiks on ühtlustamine ja keerukuse vähendamine; seetõttu sisaldab standard õiglase väärtuse korrigeeritud definitsiooni ning õiglase väärtuse määramise aluseid ja avalikustamise nõudeid, mis on kasutatavad läbi erinevate IFRS standardite.

Kontsern hindab standardi mõju finantsaruandele.

“Finantsvarade ja –kohustuste saldeerimine” – IAS 32 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus lisas rakendusjuhised standardisse IAS 32, käsitlemaks vasturääkivusi, mida on täheldatud mõnede saldeerimise kriteeriumide rakendamisel. Muu hulgas selgitati, mida tähendab „on kehtiv juriidiline õigus saldeerimiseks“; samuti seda, et mõningaid brutoarvelduse süsteeme võib pidada võrdeliseks netoarveldusega.

Kontsern hindab muudatuse mõjusid grupile ja grupi poolt selle rakendamise ajastust.

Muudetud IAS 19, “Hüvitised töötajatele” (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt) muudab oluliselt (i) kindlaksmääratud hüvitistega pensioni kulu ja töösuhte lõpetamise hüvitiste kajastamist ja määramist ning (ii) kõikide töötajatele antavate hüvitiste kohta avalikustatavat informatsiooni. Standard nõuab, et kõik muudatused kindlaksmääratud hüvitise netokohustuses (varas) tuleb kajastada nende toimimise hetkel järgnevalt: (i) tööalase teenistuse kulutus ja neto intressitulu (-kulu) kasumiaruandes ja (ii) ümberhindamine muus koondkasumiaruandes. Kontsern hindab muudetud standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise nõuded – finantsvarade ja –kohustuste saldeerimine” – IFRS 7 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatus nõuab sellise informatsiooni avalikustamist, mis võimaldab ettevõtte finantsaruande kasutajatel hinnata saldeerimiskokkulepete, sh. saldeerimisõiguste mõju või võimalikku mõju. Muudatus mõjutab avalikustatavat informatsiooni, kuid ei mõjuta finantsinstrumentide määramist ega kajastamist.

„Muudatused IFRS-des“, välja antud mais 2012 (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused hõlmavad muudatusi viies standardis. Standardi IFRS 1 muudatused (i) selgitavad, et ettevõtte, kes hakkab uuesti koostama finantsaruandeid vastavalt IFRS-idele, võib kas uuesti rakendada

standardit IFRS 1 või rakendada kõiki IFRS standardeid tagasiulatavalt nagu ta poleks kunagi lõpetanud nende kasutamist; ning (ii) lisavad esmarakendajatele vabastuse standardi IAS 23 “Laenukasutuse kulutused” tagasiulatavast rakendamisest. Standardit IAS 1 muudeti, selgitamaks, et võrdlusperioodi alguskuupäeva seisuga esitatud kolmanda bilansi kohta ei pea koostama lisasid, kui kolmas bilanss esitati seetõttu, et seda oluliselt mõjutasid tagasiulatuv vigade korrigeerimine, muudatused arvestuspõhimõtetes või ümberklassifitseerimised, kuid lisad tuleb esitada juhul, kui ettevõtte otsustab vabatahtlikult esitada aruandes täiendavaid võrdlusperioode. IAS 16 muudatus selgitab, et hooldusseadmed, mida kasutatakse kauem kui ühe aruandeperioodi jooksul, klassifitseeritakse põhivaraks, mitte varudeks. IAS 32 muudatus selgitab, et omanikele väljamaksete tegemisel tekkivad maksustamise mõjud tuleb kajastada kasumiaruandes, nagu ka kogu aeg on nõudnud IAS 12. Standardit IAS 34 muudeti, et viia selle nõuded kooskõlla standardi IFRS 8 nõuetega – IAS 34 hakkab nõudma ärisegmentide varade ja kohustuste näitaja avalikustamist ainult juhul, kui seda infot regulaarselt antakse kõrgeimale äriotsustajale ning kui nendes näitajates on toimunud oluline muudatus võrreldes viimase aastaaruandega.

“Üleminekujuhised” - IFRS 10, IFRS 11 ja IFRS 12 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2013 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; varasem rakendamine on nõutud juhul kui standardid IFRS 10, 11 ja 12 rakendatakse ennetähtaegselt; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused selgitavad üleminekujuhiseid standardis IFRS 10 “Konsolideeritud aruanded”. Ettevõtted, kes rakendavad standardi IFRS 10, peavad hindama, kas kontroll eksisteeris standardi rakendamise aruandeaasta esimese kuupäeva seisuga ning kui vastavalt IFRS 10-le tehtud järeldus erineb järeldusest, mis tehti vastavalt IAS 27-le ja SIC 12-le, korrigeeritakse vahetult eelneva aruandeaasta andmed (näiteks ettevõtte, kelle majandusaasta on kalendriaasta ning kes rakendab standardi IFRS 10 aastal 2013, korrigeerib tagasiulatavalt 2012. aasta andmed), välja arvatud juhul, kui see on teostamatu. Muudatused pakuvad ka täiendavaid lihtsustusi standardite IFRS 10, IFRS 11 “Ühisettevõtmised” ning IFRS 12 “Avalikustamise nõuded osaluste kohta teistes ettevõtetes” üleminekureeglites, selgitades, et korrigeeritud võrdlusandmete osas tuleb infot avalikustada ainult vahetult eelneva aasta kohta. Samuti eemaldati nende muudatuste käigus nõue avalikustada konsolideerimata struktureeritud ettevõtete kohta võrdlusandmeid nende perioodide kohta, mis eelnesid IFRS 12 rakendamisele.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandele.

“Investeeringusettevõtte” - IFRS 10, IFRS 12 ja IAS 27 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudatused kehtestavad investeeringusettevõtte mõiste: investeeringusettevõtte on ettevõtte, mis (i) kaasab investoritelt rahalisi vahendeid eesmärgiga pakkuda investoritele investeeringute juhtimise teenuseid, (ii) on võtnud kohustuse oma investorite ees, et tema äriliseks eesmärgiks on investeeringu ainult kapitali väärtuse kasvu või investeeringustulu saamiseks, ning (iii) mõõdab ja hindab oma investeeringuid nende õiglaste väärtuste põhjal. Investeeringusettevõtte peab oma tütarettevõtteid kajastama õiglastes väärtustes muutustega läbi kasumiaruande ja peab konsolideerima ainult neid tütarettevõtteid, mis osutavad ettevõtte investeeringustegevusega seonduvaid teenuseid.

IFRS 12 muudatustega lisandus nõudeid info avalikustamise kohta, sh oluliste hinnangute kohta, mida tehti otsustamiseks, kas ettevõtte on investeeringusettevõtte, ning mittekonsolideeritud tütarettevõttele plaanitava või juba antud finants- või muu toe kohta.

Kontsern hindab muudatuse mõju finantsaruandele.

Ülejäanud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontsernile.

Lisa 4. Riskijuhtimine

Tallinna Äripanga Grupp on kohustatud järgima Eesti Panga poolt esitatavaid regulatiivseid nõudmisi, millega määratakse:

- omavahendite minimaalsuurus;
- kapitali adekvaatsus;
- likviidsus;
- kohustuslik reserv, muud reservid;
- investeringute piirangud;
- riskide kontsentratsioon.

Normatiivide mittetäitmine võib kaasa tuua panga tegevuse piiramise või panganduslitsentsi tühistamise. Juhtkonna hinnangul on Grupp vastavuses kõigi kehtivate seaduste ja normatiividega.

Riskide juhtimise üldpõhimõtted

Pangandus on seotud riskide võtmisega. Riskina käsitletakse krediidasutuse aktive võimalikku väärtuse vähenemist tegevuse käigus esinevate oodatud või ootamatute asjaolude mõjul. Põhimõtteliselt eristatakse kolme liiki põhiriske: krediidi-, turu- ja operatsioonirisk. Igaüks neist koosneb omakorda iseseisvatest riskide alaliikidest: kontsentratsiooniriskidest, tagatiste ümberhindamise riskidest, riigiriskidest, likviidsusriskidest, majandustsükli riskist ja teistest riskidest, mis sõltuvad krediidasutuse suurusel, äristrateegiast ja äritegevuse mastaabist.

Riskide juhtimine on krediidasutuse juhtimissüsteemi lahutamatuks osaks, mis põhineb Eesti seadusandluse nõuetest (sh Krediidasutuste seaduse), Eesti Panga, Finantsinspeksiooni ja teiste järelevalveorganite normatiivnõuetest kinnipidamisel. Igapäevases praktikas põhineb riskide juhtimine kinnitatud Riskide juhtimise metoodikal, Krediidipoliitikal, Operatsiooniriskide juhtimise poliitikal, Likviidsuse juhtimise metoodikal, Stressitestide läbiviimise juhendil, Riskijuhtumise grupi põhimäärusel, kontserni talitluspidevuse plaanidel.

2012. aastal eurosooni riike haaranud eelarvete defitsiidi kriis nõudis pankadelt likviidsuse juhtimise strateegia väljatöötamist ebasoodsa makroökonoomilise olukorra tingimustes. 2012.a vältel viidi läbi likviidsuskatte määra (LCR) ja stabiilse finantseerimise määra (NSFR) näitajate kvartaalne monitooring Basel 3 tulevaste standardite järgi (vt tabelit lk 53).

Riskide juhtimise protsess hõlmab riskide tuvastamist, kvantitatiivset hindamist, analüüsi, kontrolli ja raporteerimise süsteemi. Selleks kasutatakse riski indikaatoreid ehk kvantitatiivseid näitajaid, mis võimaldavad mõõta riskide jooksvat taset ja hinnata, kas need on lubatud ulatuses, tuvastada nõrku kohti, kindlaks määrata täiendavate materiaalsete ja inimressursside kaasamise vajadust riskide maandamiseks.

Riskijuhtimise süsteem koosneb stressitestide korraldamisest, mis on vajalikud riskide taseme hindamiseks ja optimaalsete juhutuse otsuste vastuvõtmiseks muutuva turukonjunkturi tingimustes (erinevad majandustsükli faasid, protsendimäärade tõus või langus jne.).

Alates 2012.a viiakse riskide stressitestimine läbi regulaarselt testimise plaani alusel vastavalt 31.12.2011 jõustunud Finantsinspeksiooni soovituslikule juhendile. Stressitestid haaravad põhiriske: krediidirisk, tururisk, likviidsuse risk, intressirisk. Testimise aluseks on stsenaariumi meetod. Riski tase hindab kehtestatud piirnormatiivide täitmist ja lubatud kapitaliseerituse



taseme järgimist Pillar 2 ja Pillar 1 järgi. Riski lubatud taseme testimist kasutatakse äristrateegia alternatiivsete variantide valimisel.

Indikaatoreid kasutatakse äriprotsessi eri osade (riski alade) suhtes, kus rikkumine võib endaga kaasa tuua kaotusi Grupi jaoks.

Riskide juhtimise eesmärgiks on riskide vastuvõetava tasemeni viimine, lähtudes krediidasutuse arengustrateegiast, riskiisust, riskide omakapitaliga katmise astmest.

Riskide juhtimise süsteem koosneb eeskirjadest ja protseduurireeglitest, mille täitmine tagab tegevuse kontrollitavuse ja usaldusväärsuse

Riskide juhtimise struktuuri kuuluvad:

- a. **panga kollegiaalsed juhtimisorganid**, kes vastutavad otsuste vastuvõtmise, sisemiste normatiivdokumentide väljatöötamise ja kinnitamise, samuti limiitide, normatiivide, hindade ja intressimäärade kehtestamise eest;
- b. **struktuuriüksused ja vastutavad täitjad**, kes pideval alusel tagavad riskide kontrolli ja analüüsi;
- c. **sisekontrollitalitus** teostab aktsionäride ja klientide huvide kaitsmist, kontrollides töötajate poolt normatiivaktide, protseduurireeglite, juhtkonna korralduste täitmist.

Riskide juhtimise eest vastutavad kollegiaalsed organid:

- Panga Nõukogu
- Panga Juhatus
- Krediidikomitee
- Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK)
- Riskijuhtimise töögrupp
- Talitluspidevuse komitee
- Operatsiooniriski juhtimise töögrupp
- Auditikomitee

Panga Nõukogu kinnitab Grupi strateegia ja arengu põhisuunad, määrab riski lubatud taseme, mida Grupp endale võtab.

Panga Nõukogu kinnitab Krediidipoliitika, Operatsiooniriskide juhtimise poliitika, Krediidikomitee tegevuse põhimõtted ja selle koosseisu, võtab vastu teisi otsuseid, mis kuuluvad tema pädevusse.

Panga juhatus töötab välja riskide juhtimise süsteemi majandus-, metodoloogilisi ja organisatsioonilisi elemente, tagab kontrolli süsteemi toimimise üle vastavalt Krediidasutuste seaduse nõuetele, järelevalveorganite soovitudele, Panga nõukogu otsustele ja kehtivale seadusandlusele. Esitab nõukogule kontserni arengustrateegia realiseerimise plaanid, arvestades riskide taseme minimeerimist ning tulukuse ja aktive vajaliku suuruse tagamist.

Kogu vastutus Grupi riskipoliitika rakendamise ning kõikidest riskitüüpidest tekkivate kahjude eest lasub Panga juhatusel. Juhatus oma vastutuse raames delegeerib riskide juhtimise funktsioone pideval alusel tegutsevatele komiteedele.

Krediidikomitee – tööorgan, mis otsustab Grupi poolt võetava krediidiriski lubatud taseme üle tegeleb kliendi krediidiriski hindamisega ning Panga laenuportfelliga seotud riskide juhtimisega. Laenuportfelli optimaalset mahtu arvestatakse igakuiselt ja võrreldakse seda Panga faktilise laenuportfelli mahuga.

Aktivate-passivate juhtimise komitee (APJK) on finantsriskide sh likviidsusriskide juhtimise tööorganiks. Komitee koosseisu kuulub likviidsuse juhtimise töögrupp.

APJK töökord, põhiülesanded, koosseis on sätestatud APJK põhimääruses, mis kinnitatakse panga juhatuse poolt.

Komitee põhiülesanded on:

- Riskide juhtimise metoodikas välja toodud näitajate regulaarne monitooring
- Ressursside hinnaparametrite ja nende paigutamise suundade kindlaksmääramine
- Aktivate ja passivate struktuuri optimeerimine
- Finantsriskide juhtimise metoodikate ja protseduuride väljatöötamine
- Otsuste vastuvõtmine Panga likviidsuse tagamise osas
- Kontserni limiitide kehtestamise poliitika põhiparametrite kinnitamine
- Intressimäärade poliitika väljatöötamine
- Omakapitali planeerimise protsessi organiseerimine
- Riskide katteks kapitali piisavuse arvutamine, arvestades ICAAP nõudeid

“Riskide juhtimise metoodika” põhjal teostab likviidsuse juhtimise töögrupp dekaadselt monitooringut, jälgimaks pangasiseste normatiivide täitmist. Samuti esitatakse Panga juhatusele ja Aktivate-passivate juhtimise komiteele analüütiline raport “Riski juhtimise metoodikas” ettenähtud finantsriskide normatiividest kinnipidamise kohta. Samas esitatakse efektiivsuse koondnäitajad.

Riskijuhtimise töögrupi põhieesmärk on panga aktive väärtuse ja kasumi suurendamine ning finantsusaldusväärsuse vastava taseme tagamine tulenevalt panga tehtavate operatsioonide iseloomust ja suuruselt läbi pangariskide efektiivse juhtimise vastavalt vastuvõetud äristrateegiale, kehtestatud pangasisestele limiitidele ja normatiividele. Pandud ülesannete tagamiseks teostab Grupp erinevate riskipositsioonide jaoks kehtestatud piirangute täitmise regulaarset monitooringut ja kontrolli. Stressiteste kohaldatakse rahaliste vahendite paigutamise ja kaasamise erinevate variantide hindamiseks.

Talitluspidevuse komitee on Grupi tööorganiks, mille eesmärgiks on Grupi tegevuse jätkamise tagamine erakorraliste sündmuste korral. Komitee koosseisu ja Grupi talitluspidevusplaani kinnitab Panga juhatuse.

Operatsiooniriski juhtimise töögrupp juhendub oma töös panga juhatuse poolt kinnitatud “Operatsiooniriskide juhtimise poliitikast”, teostab igakuiselt operatsiooniriskide monitooringut, arvutab operatsiooniriski näitajat ja teavitab operatsiooniriski tasemest Panga juhatust ja Finantsinspektsiooni.

Tulenevalt Audiitortegevuse seadusest moodustati 6. juulil 2011. aastal auditikomitee ja kinnitati komitee tegevuse üldpõhimõtted.

Auditikomitee eesmärk on tagada Tallinna Äripanga AS-i majandustegevuse vastavus panga eesmärkidele, olles nõuandev organ panga nõukogule raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli, järelevalve teostamise ja panga tegevuse seaduslikkuse osas.

Krediidirisk

Krediidirisk tuleneb tõenäolisest kahjust, mis võib tekkida võlaõiguslikest lepingutest (nt. laenulepingutest) tulenevate kliendipoolsete kohustuste ebakorrektsel täitmisel või mittetäitmisel või muude tegurite tõttu (sh. tagatise ebapiisavus).

Krediidirisk moodustab suurima osa Grupi koguriskist ja see kaasneb peaaegu kõigi krediidi-toodetega nagu laenud, liising, krediitkaardid, garantiid.

Krediidiriski suhtes avatud finantsvaradeks on nõuded klientidele ja krediidasutustele ning muud nõuded ning maksimaalne krediidiriskile avatud positsioon on nende finantsvarade bilansiline väärtus.

Oma laenutegevuses juhindub Tallinna Äripanga Grupp Eesti Vabariigi seadusandlusest ning Tallinna Äripanga normatiivaktidest, sealhulgas juhatuse poolt kinnitatud krediidipoliitikast.

Krediidiriski võtmise otsustab kollegiaalselt krediidikomitee. Krediidiriski võtmise, mis ületab 10% panga omavahenditest, peab aktsepteerima ka Panga nõukogu.

Grupi riskivõtmise põhimõtted on alljärgnevad:

1. risk peab olema hinnatav;
2. risk peab olema nõuetekohaselt tagatud;
3. tagatis peab olema nõuetekohaselt kindlustatud;
4. riskid peavad olema hajutatud erinevate majandusharude ja piirkondade vahel ning tähtsuste ja tagatiste abil;
5. tugeva järelevalvesüsteemiga peab olema tagatud võimalike probleemide avastamine võimalikult varases staadiumis.

Krediidiriski hindamine toimub nii enne laenu väljastamist kui ka hiljem kvartaalselt teostatava monitooringu alusel.

Krediidiriski mõõtmine hõlmab endas alljärgnevaid tegevusi:

- krediidiklientide senise tegevuse hindamine;
- juhtkonna ja omanike riskitaseme hindamine;
- tagatiste hindamine;
- tagatiste kindlustatus;
- äriplaani ning esitatud kassavoogude prognooside analüüs ja hindamine;
- potentsiaalse kliendi usaldusväärsus ja tuntus;
- positiivne krediidiajalugu;
- laenutaotleja riigiriski hindamine, milleks kasutatakse Baseli II komitee metoodikat.

Välja antud ja välja antavad laenud kaetakse täielikult Grupi omavahendite ja kaasatud vahendite poolt (sh. sihtotstarbelised laenud ja nõudmiseni hoiused). Ühe laenusaaaja (väljaarvatud tütarettevõtted) kohustused Grupi ees ei tohi ületada 10% panga omavahenditest, v.a. Panga nõukogu otsuse alusel. Ühele majandusharule või tööstusalaalale väljaantud laenude maht (väljaarvatud tütarettevõtte investeeringud) ei saa ületada 25% laenuportfelli.

Kvartaalselt teostatakse laenuportfelli monitooringut, mille käigus vaadeldakse iga üksikut laenu ja klienti eraldi. Hindamisel pöörab Grupp tähelepanu laenulepingu tingimuste täitmisele, sh. lepingujärgsete maksete õigeaegsusele, kliendi finantsseisundile, tagatise seisundile ning Grupile vajaliku informatsiooni ja dokumentatsiooni esitamisele.

Kriteerium 1: maksedistsipliin

1. intressid ja põhiosa makstud graafiku järgi, kõrvalekalded graafikust maksimaalselt 7 päeva (kuni 3 korda aastas), või üks viivitus aastas 7 kuni 15 päeva.
2. viivitus intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 8 kuni 15 päeva (kuni 3 korda aastas) või 1 kord 15 kuni 30 päeva.
3. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 30 kuni 60 päeva (kuni 2 korda aastas).
4. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust 60 kuni 90 päeva.
5. viivitused intresside ja põhiosa maksmisega, intressid kapitaliseeriti või graafik muudetud kliendi makseraskuste tõttu, kõrvalekalded graafikust üle 90 päeva.

Kriteerium 2: finantsolukord

1. hea finantsseis, võime maksta laenu põhisummat ja intresse on hea ning tõenäoline, et see olukord säilib tulevikus.
2. stabiilne finantsseis, kuid konkreetsed finantsnäitajad viitavad tähelepanu pööramise vajadusele.
3. on olemas finantsnäitajad, mille tõttu tekib kahtlus laenusaaaja võime osas korrektselt laenu tagasi maksta.
4. on olemas finantsnäitajad, mis viitavad laenusaaaja võimetusele korrektselt laenu tagasi maksta.
5. laenusaaaja finantsseis näitab laenusaaaja võimetust laenu tagasi maksta.

Laenusaaaja finantsolukorra reitingu aluseks on: likviidsus (kiire), müügi rentaablus, omakapitali osakaal bilansist, intresside kattuvuse koefitsient, üldise finantsseisundi hindamine.

Kriteerium 3: tagatis

1. esimese järjekoha hüpoteek likviidsele tagatisele, käsipant, transpordivahendipant.
2. A reitingu tagatis hindamismaksumusega vähemalt 125% laenusummalt, 2 järjekoha hüpoteek likviidsele varale, väärtpaberite pant, firma käendus, mille omakapital on 3 korda suurem laenu summast, eraisikute käendus summas alla 32 tuhat eurot.
3. kommertsipant, ebalikviidne kinnisvara, firma käendus, mille omakapital on 2 korda suurem laenu summast.
4. laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega 100% kuni 125% laenusummast.
5. laen kaetud erinevate tagatistega maksumusega alla 100% laenusummast.

Laenu hindamise valem: Laenu reiting = (maksedistsipliini reiting, laenusaaaja finantsseisundi reiting, tagatise reiting) / 3.

Kriteerium 4: Laenu põhiosa asukoht laenu tagasimaksmisel

Kui toimub reitingu alandamine vähemalt kahe kriteeriumi alusel (I kuni III), siis neljanda kriteeriumi mõjul koondreitingut võib alandada veel 1 punkti võrra kliendihalduri ettepanekul. See teostatakse krediidiosakonna juhtkonna nõusolekul.

Kliendi lepingujärgsete maksete õigeaegsuse ja tema finantsseisundi hindamisel lähtutakse 5-punkti süsteemist, A kuni E, kus A kirjeldab kõige tugevamat ja E kõige nõrgemat klienti (vt. lisa 7). Eraldi hinnatakse kliendi tagatise lähtudes vormistatud tagatise liigist, tema väärtusest, väärtuse muutusest, tagatise likviidsusest ja tema kindlustamisest.

Laenureitingu ja krediidiklassi seotus:

- 1= klass A
- 2= klass B
- 3= klass C
- 4= klass D
- 5= klass E

Vaatamata kliendi suurusele pööratakse tähelepanu laenusumma tagastamisele kas ühe summana lepingu lõpus (nn. bullet-laen) või proportsionaalsete osadena. Bullet-laenud on võetud eritähelpanu alla.

Tagatise väärtuse maksumuse arvestamisel võetakse arvesse selle turuhinda. Probleemsete laenude puhul teostab Grupp tagatise maksumuse ümberhindamist selle maksumuse kindlakstegemiseks kinnisvaraturul hindade langemise tingimustes. Tagatiste maksumust enne ja peale ümberhindamist arvestatakse probleemsete nõuete hindamisel ja omakapitali piisavuse sisemiste nõuete arvutamisel (ICAAP, PillarII).

Samuti jälgitakse tähelepanelikumalt kliente, kelle kohustused Grupi ees ületavad 10% Grupi neto-omavahenditest.

Ülalnimetatud algandmete alusel toimub monitooringu käigus Grupi laenuportfelli hindamine. Krediidikomitee hindab ebatõenäoliste laenude ulatust ja nõuete laekumise tõenäosust kvartaalselt. Iga kahjutunnusega laenuõude jaoks, mille puhul on tuvastatud nõude väärtuse langus, moodustatakse eraldi laenu allahindlus, millest moodustub kokku panga laenuportfelli allahindlus.

Esmaselt hindavad laenuportfelli laenuosakonna töötajad, kelle poolt koostatud allahindluste ülevaate ja ettepanekute alusel otsustab Krediidikomitee laenude allahindluse vajaduse ja ulatuse. Laenude jälgimist ning allahindamist kontrollitakse Panga sisekontrolli, finantsinspektsiooni.

Analüüs „Grupi nõuded klientidele“ on toodud järgmiste klasside ja alaklasside lõikes (vt. lisa 7):

1. laenud juriidilistele isikutele:
 - investeeringislaenud
 - arvelduslaenud
 - muud laenud
2. laenud eraisikule:
 - eluasemelaenud
 - muud laenud.

Tähtjaks tasumata, allahinnatud nõuded klientidele ja nõuete tagatised on esitatud lisa 7.



Riskide kontsentreerumine

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2012		31.12.2011	
	% neto- arv/summa omavahenditest		% neto- arv/summa omavahenditest	
1. Suure riskikontsentratsiooniga klientide arv	2	-	4	-
2. Suure riskikontsentratsiooniga klientide võlakohustused	16 555	75.8%	19 677	105.3%
3. Grupiga seotud isikute võlakohustused	1 190	5.4%	999	5.3%

Krediidiasutuse seaduse järgi loetakse suure riskikontsentratsiooniga laenuks ühele isikule või seotud isikute grupile antud laenu, mis ületab 10% krediidiasutuse omavahenditest ja krediidiasutuse poolt antud suure riskikontsentratsiooniga laenude kogusumma ei tohi ületada 800% krediidiasutuse omavahenditest.

Seisuga 31. detsember 2012 ja 2011 oli Tallinna Äripanga Grupp vastavuses eelpool nimetatud riskide kontsentreerumise piirmääraga.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2012 ja 2011 esitatud Grupi nõuete jaotus majandussektorite lõikes. Nõuete all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele (sh. liisingnõuded) ja krediidi-asutustele.

Nõuete jaotus majandussektorite lõikes

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansivä- lised tehingud	Tegevus- haru osakaal
	nõuded	väärt- paberid	intressi nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	3 920	-	5	75	7	68	3.1%
Töötlev tööstus	1 641	-	3	-	-	74	1.3%
Ehitus	2 001	-	1	723	562	911	2.2%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	867	-	-	5	282	137	0.7%
Finantsvahendus	105 257	-	246	-	-	73	80.7%
Keskpank	4 046	-	-	-	-	-	3.1%
Kinnisvaraalaane tegevus	2 988	-	5	99	-	2	2.3%
Haldus- ja abitegevused	2 162	-	-	-	-	13	1.7%
Muud tegevusharud	1 883	13	21	1 242	19	542	1.9%
Eraisikud	3 409	-	20	1 711	37	500	3.0%
Kokku	128 174	13	301	3 855	907	2 320	100.0%



31.12.2011

(tuhandetes eurodes)

Tegevusharu	Bilansilised nõuded			s.h. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansivälised tehingud	Tegevusharu osakaal
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Põllumajandus, jahindus ja metsandus	2 315	-	2	86	23	8	1.4%
Töötlev tööstus	2 392	-	3	727	630	72	1.5%
Ehitus	1 957	-	3	403	320	656	1.6%
Hulgi- ja jaekaubandus, mootorsõidukite, mootorrataste ja isiklike tarbeesemete ning kodumasinade remont	1 537	-	-	255	345	169	1.0%
Finantsvahendus	140 298	-	50	-	565	68	84.7%
Keskpank	4 013	-	-	-	-	-	2.4%
Kinnisvaraala tegevus	4 467	-	10	823	225	57	2.7%
Haldus- ja abitegevused	2 170	-	-	-	-	10	1.3%
Muud tegevusharud	2 132	13	33	1 647	-	195	1.4%
Eraisikud	2 616	-	9	163	37	629	2.0%
Kokku	163 897	13	110	4 104	2 145	1 864	100.0%

Vaata ka lisa 7.

Riigirisk

Rahvusvahelistes mastaapides tegutsevate krediitiasutuste, sh. Tallinna Äripanga Grupi jaoks on oluline hinnata adekvaatselt riigiriski. Riigirisk koosneb kahest komponendist: majanduslikust ja poliitilisest riskist.

Majanduslik risk hõlmab üldist majandus- ja finantsjuhtimise taset riigis (nii makromajanduses kui ettevõtetes), riigi konkurentsivõimet maailmaturul, maksebilansi olukorda, rahvusvaluuta stabiilsust jms.

Poliitilise riski suuruse määrab poliitilise süsteemi stabiilsus, suhted naaberriikidega ja julgeolekugarantiid. Poliitilise riski hindamisel on mõeldud sellele, kuidas nimetatud tegurid võivad mõjutada omandiõigust.

Reaalsed majanduslikud ja poliitilised riskid on omavahel läbipõimunud ja neid tuleb hinnata ühtse tervikuna.

Riigiriski võib defineerida järgmisel viisil:

- konverteerimise risk (rahvusvaluuta devalveerimine);
- rahaliste vahendite ülekande riskid;
- riigi maksevõimetuse risk (default).

Riigiriski maandamiseks kasutab Grupp järgmisi meetmeid:

- Konverteerimise risk
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikide valuutadega, mille konverteerimine on piiratud;
 - Grupp ei teosta operatsioone nende riikidega, mille rahvusvaheline maine on ebaselge või ebastabiilne.



- *Rahaliste vahendite ülekande riskid*
 - Kõik valuuta ostu-müügi operatsioonid teostatakse läbi diilingusüsteemi REUTERS 2000;
 - Pank ei ava korrespondentkontosid riikides, kus poliitilised ja/või majanduslikud riskid on kõrged.
- *Riigi maksevõimetuse risk*
 - Vastavat riski reguleeritakse läbi range korrespondentpankade valiku.

Kõiki ülalnimetatud riske analüüsib, haldab ja kontrollib APJK ja Panga juhatus. Vajadusel kaasatakse ka vastavaid kogemusi omavaid Panga nõukogu liikmeid.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2012 ja 2011 esitatud eraldi Grupi nõuete kontsentreerumine geograafiliste piirkondade lõikes. Nõude all on kajastatud nõuded Eesti Pangale, klientidele ja krediidasutustele.

Nõuete jaotus geograafiliste piirkondade lõikes

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi-välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Eesti	25 155	-	43	2 275	907	1 922	20.7%
USA	3 401	-	-	-	-	-	2.6%
Austria	4 774	-	-	-	-	-	3.7%
Šveits	9 631	-	73	-	-	-	7.4%
Saksamaa	33 382	-	-	-	-	-	25.5%
Venemaa	49 918	-	185	1 575	-	152	38.4%
Muud riigid	1 913	13	-	5	-	246	1.7%
Kokku	128 174	13	301	3 855	907	2 320	100.0%

31.12.2011

(tuhandetes eurodes)

Piirkond	Bilansilised nõuded			sh. tähtajaks tasumata	Nõuete allahindlus	Bilansi-välised tehingud	Piirkonna osakaal (%)
	nõuded	väärt-paberid	intressi nõuded				
Eesti	25 532	-	59	4 104	1 580	1 269	16.2%
USA	3 291	-	-	-	-	-	2.0%
Austria	18 391	-	-	-	-	-	11.1%
Šveits	2 972	-	39	-	-	-	1.8%
Saksamaa	93 804	-	1	-	-	-	56.5%
Venemaa	18 083	-	11	-	565	327	11.1%
Muud riigid	1 824	13	-	-	-	268	1.3%
Kokku	163 897	13	110	4 104	2 145	1 864	100.0%

Tururisk

Tururisk kujutab endast kahjumi võimalust, mis on põhjustatud ebasoodsatest finantsturgude liikumistest – valuutakursside, intressimäärade, väärt-paberite ja väärismetallide väärtuse muutustest. Tururisk omab makroökonomilist iseloomu. Tururiskist on mõjutatavad enamus pangateenustest, sh. laenud, hoiused ja tuletisinstrumendid.

Grupi jaoks eksisteerib 2 tururiski peamist all-liiget:

- 1) valuutarisk;
- 2) intressimäär risk;

Tururiski juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- olemasolevate valuutaressursside katteks olevate aktive samas valuutas nomineerimine;
- avatud netovaluutaposisioon ei ole üle 25% omakapitali summast;
- siseste normatiivide pidev jälgimine "Riskide juhtimise metoodika" alusel;
- tagatiste turuhinna muutuste risk on maandatud selle kaudu, et Grupp laenab raha summas 65% laenutagatise hindamisväärtusest väljaandmise hetkel hinnatuna;
- valuutariskide maandamiseks kasutatakse tuletisinstrumente (forward- ja swaptehinguid);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine;
- kehtestatud on intressimarginaali minimaalne limiit tasemel 0,3% ressursside efektiivse intressimäär tasemeni (deposiidimäär + reserveerimise intressimäär + maksustamise määr).

Tururiskide juhtimisega tegelevad APJK, samuti laenuosakonna ja välisarvelduste osakonna töötajad. Intressi- ja ajaliste mittevastavuste juhtimist intressitootvate aktive ja intressikandvate passivate vahel teostab APJK koos laenuosakonnaga. Investeeringisportfelli väärtuse muutmise riski hinnatakse eraldi kapitali piisavuse (ICAAP) sisehindamise stress-analüüsi raames. Riski katmise arvutamiseks kasutatakse valemit, millesse on pandud kinnisvara hindade 30%-line languse stsenaarium investeeringute bilansilisest väärtusest. Alates 2012. aastast viiakse regulaarselt läbi tururiski stressitestid erinevate kriisistsenaariumite põhjal.

Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja kohustused euro ekvivalendis tuhandetes eurodes.

Finantsvarade ja kohustuste jaotus valuutade lõikes tuhandetes eurodes

31.12.2012

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	5 798	264	8	17	-	4	6 091
Nõuded krediitiasutustele	29 731	69 303	332	991	374	273	101 004
Nõuded klientidele-neto ja muud nõuded	21 044	1 170	-	-	-	3	22 217
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Muu vara (lisa 9)	400	240	-	-	-	-	640
Varad kokku	56 986	70 977	340	1 008	374	280	129 965
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	52 791	56 627	419	873	213	312	111 235
Allutatud laen	-	6 063	-	-	-	-	6 063
Muud kohustused (lisa 15)	293	8 133	2	-	-	9	8 437
Kohustused kokku	53 087	70 824	421	873	213	321	125 739
Bilansiline netoposisioon	3 899	153	-81	135	161	-41	4 226

**31.12.2011**

	EUR	USD	GBP	RUB	SEK	MUU	Kokku
Aktiva							
Sularaha ja nõuded keskpangale	4 187	31	4	29	-	4	4 255
Nõuded krediitiasutustele	20 160	113 082	407	1 879	243	330	136 101
Nõuded klientidele-neto ja muud nõuded	20 673	962	-	-	-	3	21 638
Väärtpaberid	13	-	-	-	-	-	13
Muu vara (lisa 9)	431	48	-	2	-	-	481
Varad kokku	45 464	114 123	411	1 910	243	337	162 488
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	3	1	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	40 889	45 636	406	1 563	164	250	88 908
Allutatud laen	-	6 183	-	-	-	-	6 183
Muud kohustused (lisa 15)	1 380	62 328	3	359	2	38	64 110
Kohustused kokku	42 272	114 148	409	1 922	166	288	159 205
Bilansiline netopositsioon	3 192	-25	2	-12	77	49	3 283

Iga valuuta netopositsioon seisuga 31.12.2012 ja 31.12.2011 oli alla 1% neto omavahendite taseme. Grupi valuutade netopositsioonide taset bilansikuupäeva seisuga kajastab aasta jooksul tekkinud iseloomulikke valuutapositsioonide taset.

Netopositsioonide arvutamisel ei võeta arvesse eurot.

Alljärgnevas tabelis on toodud tundlikkuse analüüs bilansipäeva seisuga võimalike mõistlike valuutakursside muutuste suhtes.

	31.12.2012	31.12.2011
tuhandetes eurodes		
Valuutade tugevnemine 5% (2011: 5%)		
USD tugevnemine 5% (2011: 5%)	8	-1
CHF tugevnemine 5% (2011: 5%)	-3	-2
GBP tugevnemine 5% (2011: 5%)	-4	-
SEK tugevnemine 5% (2011: 5%)	8	4
RUB tugevnemine 5% (2011: 5%)	7	-1
LVL tugevnemine 5% (2011: 5%)	1	4
Kokku	17	4
Valuutade nõrgenemine 5% (2011: 5%)		
USD nõrgenemine 5% (2011: 5%)	-8	1
CHF nõrgenemine 5% (2011: 5%)	3	2
GBP nõrgenemine 5% (2011: 5%)	4	-
SEK nõrgenemine 5% (2011: 5%)	-8	-4
RUB nõrgenemine 5% (2011: 5%)	-7	1
LVL nõrgenemine 5% (2011: 5%)	-1	-4
Kokku	-17	-4

Rahavooline intressirisk on finantsinstrumendi tulevaste rahavoogude kõikumise risk turuintressimäärade muutustest tingituna. Neto intressitulu on mõjutatud välistest teguritest nagu muutused Euribori määras, intressikõvera muutused ja konkurentsirisk. Grupp mõeldab neto intressitulu riski kui võimalikku muutust tuludes.

Intressiriskide mõjule hinnangu andmiseks krediidasutuse tegevuse tulemustele tehakse stress-teste. Aruandeperioodil tehti 3 stressitesti erinevate intressimäärade muutmise stsenaariumide järgi ajaliste perioodide lõikes.

Stsenaariumi järgse testimise läbiviimisel kasutatakse eeldust intressimäärade muutmise kohta näiteks 150 baaspunkti võrra. Intressiriski analüüsimisel kasutasime GAP analüüsi ehk Grupis kasutatavate finantsinstrumentide pikkade ja lühikeste positsioonide vahede analüüsi meetodit ajaintervallide lõikes 1 kuu kuni perioodini üle 5 aasta. Intressiriski analüüs teostati aasta tulemustel saadud absoluutse GAP suuruse suhtes. Intressimäära suurendamisel aruandeaasta jooksul 150 baaspunkti võrra, suureneb neto intressitulu aastaga 207 tuhande euro võrra, intressimäära alandamisel langeb see näitaja arvestuslikult 207 tuhande euro võrra. Krediidasutus võtab endale intressiriski lähtudes intressitootvatest aktivest ja intressikandvatest passivatest ja nende vahel oleva vahe suurusest. Intressiriski suurusele piirangute seadmine on panga Aktivate-Passivate Komiteesse kuuluva likviidsuse juhtimise grupi jooksvaks ülesandeks. Aruandeperioodil oli panga kogutud GAP positiivne, mis omakorda mõjub positiivselt ka puhtale intressitulule, tingimusel et kasvavad intressimäärad.

Alljärgnevas tabelis on toodud Grupi intressiriski analüüs. Grupi finantsvarad ja kohustused on toodud bilansilises maksumuses, klassifitseeritud lepingulise intressi fikseerimise või tähtaja järgi, sõltuvalt, milline toimub varem.

Intressikandvad varad ja kohustused intressi fikseerimise perioodi järgi

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	4 046	-	-	-	-	-	4 046
Nõuded krediidasutustele	46 829	46 454	7 721	-	-	-	101 004
Nõuded klientidele, bruto	1 174	9 504	4 254	342	2 296	1 372	18 942
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	13	13
Aktiva kokku	52 049	55 958	11 975	342	2 296	1 385	124 005
Passiva							
Võlgnevused krediidasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	76 913	8 608	16 917	6 769	350	1 678	111 235
Allutatud kohustused	-	-	-	-	6 063	-	6 063
Passiva kokku	76 917	8 608	16 917	6 769	6 413	1 678	117 302
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-24 868	47 350	-4 942	-6 427	-4 117	-293	6 703



31.12.2011

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Aktiva							
Nõuded keskpangale	4 013	-	-	-	-	-	4 013
Nõuded krediitiasutustele	10 637	119 631	3 901	1 932	-	-	136 101
Nõuded klientidele, bruto	965	8 448	3 301	784	2 820	2 165	18 483
Väärtpaberid	-	-	-	-	-	13	13
Aktiva kokku	15 615	128 079	7 202	2 716	2 820	2 178	158 610
Passiva							
Võlgnevused krediitiasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	55 916	14 414	13 846	2 322	574	1 836	88 908
Allutatud kohustused	-	-	-	-	-	6 183	6 183
Passiva kokku	55 920	14 414	13 846	2 322	574	8 019	95 095
Kokku vahe intressi fikseerimise perioodide järgi	-40 305	113 665	-6 644	394	2 246	-5 841	63 515

Seisuga 31.12.2012 ja 31.12.2011 ning vastavate perioodide jooksul ei olnud grupil õiglases väärtuses kajastatud finantsvarasid ega –kohustusi, seega ei ole grupp avatud õiglase väärtuse intressimäärariskile.

Likviidsusrisk

Likviidsus iseloomustab Grupi võimet täita endale võetud kohustusi igal konkreetset ajahetkel, samuti Grupi võimet teatud perioodi jooksul muuta ebasoodsat likviidsuse taset või vähemalt olemasoleva taseme konstantsena hoidmist aktiva ja passiva struktuuri muutmise ja lisavõõrkapitali kaasamise abil ning finantspüsivuse suurendamist tulude kasvu näol.

Likviidsusrisk tuleneb varade ja kohustuste tähtaegade erinevusest, varade poolel asuvate vahendite realiseerimise kiirusest kohustuste katmiseks, üldisest varade struktuurist ja kohustuste intressitundlikkusest.

Likviidsusrisi juhtimisel juhindub Grupp järgmistest reeglitest:

- Grupi likviidsusrisi reguleerimise aluseks on Eesti Panga kohustusliku reservi nõue;
- Eesti Panga poolt kehtestatud “Krediitiasutuse usaldatavusnormatiivid” järgimine;
- Pangasisese integraalse likviidsusnäitaja kasutamine – perioodiline arvestamine kolme erineva faktori alusel;
- koefitsientide ja limiitide jälgimine (nii Eesti Panga poolt kehtestatud kui ka Grupi siseseid) – aluseks on “Riskide juhtimise metoodika” ja “Likviidsuse juhtimise metoodika”;
- Grupi poolt väljatöötatud likviidsuse stress-testide tulemuste analüüs;
- Panga kassas piisava sularaha varu taseme määramine ja hoidmine;
- hoiuste ja laenude mahtude prognoosimine, laenude tagasimakse graafikute koostamine;
- avatud valuutaposisiooni tasakaalustamine;
- Grupi ressursibaasi stabiilsus tagatakse konkurentsivõimeliste ja atraktiivsete intressimäärade pakkumistega tähtajalistele deposiitidele;
- tähtajaliste deposiitide lõpetamise tingimused (30-päevaline etteteatamine);
- erinevate riskide hindamise tulemuste omavaheline seostamine.
- uute pangasiseste normatiivide rakendamine likviidsusrisi üle järelevalve teostamiseks ja monitoorimiseks.



Likviidsusriskide juhtimisega tegeleb APJK. APJK koos riskijuhtimise töögrupiga teostab aktive monitooringut, kontrolli ja ümberpaigutamist, eesmärgiga saavutada võimalikult optimaalset bilansi struktuuri vastuvõetava likviidsuse tasandi säilitamisel, samas sellist likviidsusreservi säilitamist, et tagada mitteplaani- tekkivate finantsvajaduste rahuldamist (tulusate investeerimis- ja laenu tehingute tagamine, ettenägematute ja hooajaliste laenu nõudluse kõikumiste kompenseerimine ning ootamatute deposiitide kõrvaldamise täiendus).

Likviidsusriskide juhtimise strateegilisi küsimusi arutab APJK regulaarselt mitte vähem kui üks kord kuus.

Likviidsuse juhtimise ja sellest tuleneva riski igapäevase haldamisega tegeleb töörühm, kuhu kuuluvad APJK liikmed ning töötajad raamatupidamis- ja välisarveldusosakonnast.

Töörühm kontrollib Grupi likviidsustaset pidevalt (igapäevaselt) ning kord nädalas esitab Panga juhatusele oma tegevuse aruande.

Likviidsusrisk (järeljäänud tähtaegade järgi)

31.12.2012

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediidiasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	76 913	8 704	17 572	7 341	797	833	112 160
Allutatud kohustused	-	35	82	109	6 390	-	6 616
Muud kohustused*	8 241	-	-	-	-	-	8 241
Garantiid ja laenu dega seotud bilansi- välised kohustused**	-	357	561	687	645	70	2 320
Kokku finantskohustused	85 158	9 096	18 215	8 137	7 832	903	129 341
Kokku finantsvarad	54 093	50 459	11 698	409	3 189	9 477	129 325
Järelejäänud tähtaegade erinevus	-31 065	41 363	-6 517	-7 728	-4 643	8 574	-16

31.12.2011

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmi- seni	kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-2 aastat	2-5 aastat	üle 5 aasta	Kokku
Finantskohustused							
Võlgnevused krediidiasutustele	4	-	-	-	-	-	4
Võlgnevused klientidele ja muud võlad	55 916	14 717	14 697	2 390	1 027	1 015	89 762
Allutatud kohustused	-	45	83	111	334	6 285	6 858
Muud kohustused*	63 934	-	-	-	-	-	63 934
Garantiid ja laenu dega seotud bilansi- välised kohustused**	-	68	904	493	299	100	1 864
Kokku finantskohustused	119 854	14 830	15 684	2 994	1 660	7 400	162 422
Kokku finantsvarad	15 851	124 945	7 052	2 857	3 707	7 589	162 001
Järelejäänud tähtaegade erinevus	-104 003	110 115	-8 632	-137	2 047	189	-421

* muud kohustused sisaldavad maksed teel, lõpetamata väärismetallidega seotud tehingud, ja muud võlad (vt lisa 15).

** laenu dega seotud bilansivälised kohustused on bilansikuupäeva seisuga kasutamata laenu limiidid (vt lisa 18).

Ülaltoodud tabelist on toodud finantskohustuste eeldatavad diskonteerimata rahavood ja varade bilansilised väärtused. Kohustuste täitmiseks on Grupil olemas järgmised varad: raha, kontojääk keskpangas, hoiused teistes pankades ning laenu ja nõuded klientidele. Tabelites on toodud välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused euro ekvivalendis.

Aruande perioodil säilitas Grupp likviidsuse taseme, mis on piisav klientide ja järelevalveorganite kõigi nõuete täimiseks. Kõigepealt puudutab see kiir-, jooksva ning pikaajalise likviidsuse sisenormatiive. Nende seisundite võrdlev analüüs 2011-2012 aastatel on ära toodud allpool olevas tabelis.

Likviidsuse näitajad	2012	2011	Kehtiv normatiiv
Hot money kate	1.59	2.47	0.85 – 1.0
Arvestuslik likviidsus	1.16	1.58	1.0
LCR	552%	n/a	100% ¹
NSFR	748%	n/a	100% ¹

¹ Jõustuvad Baseli Pangajärelevalve Komitee likviidsusriski hindamise nõuete rakendamisega (Basel III).

„Hot money” kate = kõrglikviidsed aktivad (varad) / „hot money” summa suhe, kus:

- kõrglikviidsed aktivad: sularaha + nõuded keskpangale + nõuded krediitiasutustele;
- „Hot money” = (võlgnevus keskpangale + võlgnevused valitsusele, krediidi – ja finantseerimisasutustele, riigi- ja kohaliku omavalitsuse äriühingutele - pikaajalised sihtlaenu ja hoiused) + 0,75 x (nõudmiseni hoiused muudelt äriühingutelt, mittetulundusühingutelt ja eraisikutelt) + 0,2 x (tähtajalised hoiused muudelt äriühingutelt, mittetulundusühingutelt ja eraisikutelt).

Alates 2012. aastast koostöös Finantsinspektsiooniga teostatakse likviidsuskattekindaja määra (LCR) ja stabiilse rahastamise kattekindaja määra (NSFR) monitooringut Basel III standartide järgi.

Likviidsuskattekindaja (LCR) normatiivi kehtestamise eesmärk on hinnata panga likviidsust stressiolukorras lähema 30 päeva jooksul. Likviidsuskattekindaja arvutatakse likviidsete varade ja lähema 30 päeva eeldatava raha netoväljamineku (väljaminek miinus sissetulek) suhtena, kusjuures raha netoväljamineku arvutamisel ei tohi sissetulekuid arvesse võtta rohkem kui 75% ulatuses raha väljaminekust.

Stabiilse rahastamise kattekindaja (NSFR) normatiivi kehtestamise eesmärk on hinnata, kas pangal on vähemlikviidsete varade (pikaajaliste nõuete ja muude varade) katteks piisavalt pikaajalisi finantseerimisallikaid. Stabiilse rahastamise kattekindaja arvutatakse pikaajaliste finantseerimisallikate ja vähemlikviidsete varade suhtena.

Operatsioonirisk

Operatsioonirisk tähendab riski, mis grupisiseste või -välise tegurite mõjul võib negatiivselt mõjutada Grupi tegevust ning viia kahjumi tekkimiseni. Operatsioonirisk koosneb alljärgnevast:

- infotehnoloogiline risk;
- protseduuririsk;
- personalirisk;
- juriidiline risk;
- välised riskid.

Operatsiooniriski maandamiseks on Tallinna Äripanga Grupis tehingute administreerimiseks loodud kontrollsüsteem, mis tagab teostatud tehingutele mitmekordse järelevalve. Vastavuses “Operatsiooniriskide juhtimise poliitikaga” toimub Grupis igakuiselt operatsiooniriski monitooring, mis näeb ette 2 500 eurot ületavate operatsiooniriski kahjujuhtumite ja intsidentide kontrollimist. Aruandeperioodil olid kindlaks määratud ka operatsiooniriskide intsidentide registreerimise ajalised kriteeriumid. Kriteeriumite määrasid alandati pangasiseste operatsiooniriskide monitoorimiseks.

Monitooringu tulemuste alusel arvutatakse välja operatsiooniriski näitaja (OR), mis näitab kaalutud keskmist IT riskide, protseduurireeglite-, personali-, juriidiliste- ja välisriskide osas. Operatsiooniriski näitaja edastatakse Panga sisekontrollile ja APJK-le informeerimiseks ja kontrollimiseks. Igaaastase juhatuse liikmete ja Grupi juhtivate töötajate anketeerimise käigus koostatakse riskide kaart, mis kujutab endast riskijuhtumite mudelit (skooringu mudel). Riskide kaart annab võimaluse tuua välja suurema riski võimalusega tsoonid, samuti määrata erinevate riskide kaalu koefitsiente, mida kasutatakse OR juures ja ICAAP-I arvestuseks. Operatsiooniriski aruanded esitatakse kvartaalselt juhatusele ja Finantsinspeksioonile.

Minimaliseerimaks infotehnoloogilise riski faktoreid on loodud sisemine infokaitsetsüsteem ja protseduurireeglid, mis piiravad mittesanktsioneeritud juurdepääsu pangasisesele põhiinformatsioonile.

Võimaliku protseduuririski maandamiseks kasutab Grupp protseduurireegleid, mis peavad tagama teenuste igakülgse kaetuse lepingute, kontrolltoimingute ja tõese raamatupidamisliku kajastamisega. Iga toiminguga ja toote kohta koostatakse pangas protseduurireeglistik ja tootekaart. Uute toodete/ teenuste rakendamisel tehakse ekspertiis operatsiooniriski lubatavuse taseme osas.

Nimetatud süsteemi toimimist ning efektiivsust kontrollivad Panga sisekontrolli teenistus ning jurist, kes viivad protseduurireeglitest kinnipidamise tagamiseks regulaarselt läbi kontrollimisi sõlmitud või sõlmimisel olevatele lepingutele ning teevad analüüse võimalike riskide väljaselgitamiseks.

Personaliriski reguleeritakse töötajate valiku ning paigutusprintsipi abil. Kaadri valiku printsiibiks on eelnevalt hinnata töötaja professionaalset sobivust, kvalifikatsiooni ning lojaalsust.

Töötajaile on kehtestatud pädevuse piirid, millede ületamisel ning Grupile sellega kahju tekitamisel kannab töötaja isiklikku varalist vastutust tekitatud kahju ulatuses.

Juriidiline risk. Grupp kasutab tehingute teostamisel standardseid lepinguid. Kõik lepingute tingimused kooskõlastatakse Grupi juristiga ja vajaduse korral tellitakse juriidiline ekspertiis. Märkimisväärset osa nõuetetagamisega seotud lepingutest kontrollitakse notaribüroodes.

Välised riskid. Grupi ruumidesse ja kommunikatsiooni süsteemidesse sissemurdmise välised riskid on kindlustatud IT kaitsetsüsteemiga, turvalisuse tagamise sisereeglitega, videosalvestussüsteemi tehniliste vahenditega. Süsteemide välised riskid fikseeritakse ja hoitakse arhiivis. Füüsilise turvalisuse tagamine ja kriminaalsete riskide kontroll kuulub Panga haldusdivisjoni tegevuse valdkonda.

Kõiki operatsiooniriske kontrollivad ja haldavad operatsiooniriski juhtimise töögrupp, sisekontrolli teenistus.

Grupp on otsustanud operatsiooniriskide kapitalinõude arvutamisel rakendada Basel II kapitali adekvaatsuse reeglite alusel baasmeetodit. Baasmeetodi puhul on operatsiooniriski kapitalinõue 15% krediitdiasutuse põhitegevuse puhastulust. Antud valik on tehtud tulenevalt pangaoperatsioonide iseloomust ja Panga väiksusest.

Finantsvarade ja kohustuste õiglane väärtus

Tallinna Äripanga juhatus on hinnanud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse tuvastamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Laenude puhul vaadeldakse igat klienti eraldi ning intressimäärad on erinevad tulenevalt kliendi riskitasemest, mistõttu nende laenude tuleviku rahavoogude diskonteerimiseks ei ole võimalik rakendada homogeenset ja sarnastel tehingutel põhinevat võrreldavat intressimäära. Kuna laenude väljastamisel pakub pank pigem kliendile veidi kõrgemat intressimäära, kui konkurendid, on juhatus hinnanud, et laenud on väljastatud turutingimustel ja nende õiglane väärtus ei ole madalam nende bilansilisest väärtusest seisuga 31.12.2012 ega 31.12.2011.

Muud nõuded, viitvõlad ja muud kohustused on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglane väärtus juhtkonna hinnangul oluliselt bilansilisest väärtusest. Need nõuded ja kohustused ei kanna intressi.

Fikseeritud intressimääradega klientide deposiidid on lühiajalised ning deposiitide hinnastamisel järgitakse turutingimusi. 2012. aastal ei ole turu intressikõver oluliselt muutunud, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav deposiitide õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest.

Vt ka finantsvarade ja finantskohustuste tähtajalist struktuuri likviidsusriski juures käesolevas lisas.

Kapitali juhtimine

Grupp kasutab riskipõhist kapitali planeerimist, tagades et kõik riskid oleksid igal ajahetkel piisavalt kaetud omavahenditega. Grupp lähtub kapitali planeerimisel riskistrateegiast ja riskipoliitikast. Kapitalivajaduse planeerimine toimub regulatiivse kapitali adekvaatsuse arvutamise baasil, millele liidetakse juurde kapitalinõuded täiendavate riskide katteks. Selliste otsuste langetamise instrumendiks on kapitali piisavuse stress-testimine Pillar I ja Pillar II adekvaatsuse kriteeriumite alusel.

Kapitali planeerimisel ja äriplaani koostamisel kesk- ja lühiajaliseks perspektiivis arvestatakse selliseid näitajaid nagu kapitaliseerituse tase, minimaalne ja soovitatav omakapitali määr, omakapitali kordaja (leverage), tähtajaliste hoiuste katmise tase kontserni omavahenditega, kõrglikviidsete aktive summa ning vastuvõetud riski strateegia.

Kapitalivajaduse leidmiseks prognoositakse bilansipositsioone, võttes aluseks võimalikke muutusi erinevate riskiga kaalutud varade ja omakapitalikirjete lõikes ning soovitud kapitalitasemete hoidmise. Lisaks leitakse mitteeoodatavate kahjude katteks vajalik omakapitali puhver. Selle puhvri suhteline suurus moodustab vähemalt 2,0% kapitali adekvaatsuse arvutamisel kasutatavate omavahendite summast.

Krediidiasutusel peavad olema omavahendid summas vähemalt 5 miljoni eurot ja kogu normatiivkapitali suhe riskiga kaalutud varadesse peab olema vähemalt 10% või rohkem.

Omavahendite arvutamise põhimõtted

Omavahendid

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele koosnevad krediidiasutuse või konsolideerimisgrupi omavahendid esimese, teise ja kolmanda taseme omavahenditest, millest on tehtud seaduses sätestatud mahaarvamised. Omavahendite koostisosad võetakse arvesse bilansilises väärtuses bilansi alusel.

Esimese taseme omavahendid on:

- 1) sissemakstud aktsiakapital;
- 2) seaduse ja põhikirja kohaselt kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital;
- 3) eelmiste aastate jaotamata auditeeritud kasum;

Konsolideeritud alusel lisatakse esimese taseme omavahenditele:

- 1) vähemusosalus;
- 2) konsolideerimisel tekkinud realiseerimata valuutakursivahed;

Grupi esimese taseme omavahendite koosseisu kaasatud kasumist arvatakse maha kinnisvara-investeeringute kajastamisel tekkinud realiseerimata kasumid.

Aktsiakapitali ja reservide hulgas näidatud vaid reaalselt olemasolevad summad. Esimese taseme omavahendite koosseisu on sisse arvatud ainult see osa kasumist, millest on maha arvatud kõik võimalikud maksud ja dividendid. Grupp peab olema võimeline esimese taseme omavahendeid viivitamata ja piiranguteta kasutama kahjumite ja riskide katmiseks.

Teise taseme omavahendid on:

- 1) allutatud kohustused;
- 2) kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumid.

Teise taseme omavahenditena võetud allutatud kohustused on rahalise sissemaksena antud täielikult üle Grupi käsutusse.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele võib allutatud kohustuse arvata krediidiasutuse teise taseme omavahendite koosseisu, kui see vastab järgmistele tingimustele:

- 1) krediidiasutus ei anna tagatist selle kohustuse täitmiseks;
 - 2) kohustuse tagasimaksmise tähtaeg on vähemalt viis aastat või kohustuse tagasimaksmise nõudest tuleb ette teatada vähemalt viis aastat;
 - 3) kohustus ei sisalda tingimust, mille kohaselt tekib krediidiasutusel kohustus teatud asjaolude korral see ennetähtaegselt tagasi maksta, välja arvatud krediidiasutuse lõpetamise korral.
- Kõik nimetatud tingimused Tallinna Äripanga poolt on täidetud.

Esimese taseme omavahenditest mahaarvatud kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osast 45% on kaasatud teise taseme omavahenditesse.

Kolmanda taseme omavahendeid Tallinna Äripanga Grupp ei oma.

Mahaarvamised

Omavahenditest arvatakse maha olulised osalused teistes finantseerimisasutustes ning allutatud nõuded ja muud seaduse tähenduses teise taseme omavahendite koosseisu kuuluvad instrumendid, mis kuuluvad finantseerimisasutuste omavahendite koosseisu. Panga kapitali adekvaatsuse arvutamisel on omavahenditest maha arvatud AS TBB Liising osalused.

Mahaarvamiste summast arvatakse 50% maha esimese taseme omavahenditest ja 50% teise taseme omavahenditest pärast krediitdiasutuse seaduse sätestatud piirangute rakendamist.

Omavahendite piirangud

- 1) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada esimese taseme omavahendeid.
 - 2) Teise taseme omavahendite koosseisu arvatud allutatud kohustuste summa ei tohi ületada 50% esimese taseme omavahenditest.
 - 3) Teise taseme omavahendid, mida kasutatakse pangaportfelli riskide katmiseks, ei tohi ületada samal otstarbel kasutatavaid esimese taseme omavahendeid.
 - 4) Teise taseme omavahendid ei tohi ületada krediitdiasutuse esimese taseme omavahendeid.
 - 5) Punktides 2–4 sätestatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvata omavahendite koosseisu kapitali adekvaatsuse arvutamisel.
- Punktides 1–5 sätestatud piirmäärasid rakendatakse enne kirjeldatud mahaarvamiste tegemist. Punktides 1 ja 2 nimetatud piirmäärasid ületavaid teise taseme omavahendeid ei tohi arvestada omavahendite minimaalsuuruse, riskide kontsentreerumise piirmäärade ja investeerimispiirangute arvutamisel.

Tallinna Äripanga Grupp on vastavuses kõigi nimetatud piirangutega.

Omavahendite arvestus tuhandetes eurodes	31.12.2012	31.12.2011
1. Esimese taseme omavahendid		
1.1 Sissemakstud aktsiakapital	14 684	14 684
1.2 Kasumi arvel moodustatud reservid	640	633
1.3 Eelmiste perioodide jaotamata kasum	1 396	1 003
1.4 Kinnisvarainvesteeringute eelmiste perioodide realiseerimata kasum	-3 426	-3 178
1.7Aruandeperioodi kasum/kahjum	952	400
Esimese taseme omavahendid kokku	14 246	13 542
2. Teise taseme omavahendid		
2.1 Allutatud kohustused	6 063	3 710
2.2 Kinnisvarainvesteeringute realiseerimata kasumi osa	1 542	1 430
Teise taseme omavahendid kokku	7 605	5 140
3. Mahaarvamised (-)		-
4. Omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	21 851	18 682



Kapitalinõuded tuhandetes eurodes	31.12.2012	31.12.2011
Krediidiriski kapitalinõuded standardmeetodil		
Riigiasutuste poolt hallatavad asutused, kasumit mittetaotlevad asutused ja ühingud	-	-
Krediidiasutused ja investeerimisühingud	3 259	3 496
Äriühingud	298	264
Jaenõuded	73	155
Kinnisvaraga tagatud nõuded	1 678	1 487
Viivitatud nõuded	154	183
Muud varad	1 334	1 333
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	6 796	6 918
Valuutariski kapitalinõue	93	61
Operatsiooniriski kapitalinõuded		
Operatsioonirisk baasmeetod	567	600
Operatsiooniriski kapitalinõuded kokku	567	600
Kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	7 456	7 579

Kapitali adekvaatsus

Kapitali adekvaatsus väljendab krediidiasutuse omavahendite vastavust krediidiasutuse majandustegevusest, sealhulgas kauplemisportfelli tulenevatele riskidele.

Kapitali adekvaatsuse määr on omavahendite kogusumma ja 10-ga korrutatud kapitalinõuete kogusumma suhe protsentides.

	31.12.2012	31.12.2011
Kapitali adekvaatsus	29.31%	24.65%

Lisa 5. Nõuded keskpangale

Vastavalt Euroopa Keskpanga nõuetele on kehtestatud Eestis tegutsevatele krediidiasutustele kohustusliku reservi nõue. Kohustusliku reservi nõude arvestuse baasi hulka kuuluvad kõik krediidiasutuse poolt võõrvahendite kaasamise teel saadud bilansilised kohustused ja tingimuslikest kohustustest konsolideerimisgruppi kuuluvate residentsete finantseerimisasutuste kohustuste katteks väljastatud finantsgarantiid. Kohustusliku reservi nõude suurus arvutatakse eelmise kuu lõpu bilansi alusel ja peab olema täidetud kuu keskmisena. 2012 ja 2011 aasta jooksul oli Tallinna Äripank nimetatud nõudega vastavuses. Seisuga 31. detsember 2012 moodustavad nõuded keskpangale 4 046 tuhat eurot (31.12.2011: 4 013 tuhat eurot). Reservenõue 31.12.2012 seisuga oli 1 021 tuhat eurot (31.12.2011: 2 188 tuhat eurot), seega on vabu vahendeid Eesti Pangas seisuga 31.12.2012 3 025 tuhat eurot (31.12.2011: 1 825 tuhat eurot), mis on kajastatud raha ekvivalentidena.

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Kohustusliku reservi täitmine kuu keskmisena	4 288	3 825
Kohustusliku reservi nõue kuu keskmisena	1 021	2 188
Kohustusliku reservi ületäitmine kuu keskmisena	3 267	1 637

2012. aastal teenis Grupp keskpangas arvelduseks hoitavatelt vahenditelt intressi summas 12 tuhat eurot (2011: 20 tuhat eurot) ja tähtajaliselt hoiuselt 12 tuhat eurot (2011: 41 tuhat euro).

**Lisa 6. Nõuded krediidasutustele**

Nõuded krediidasutustele jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Nõudmiseni deposiidid:		
OECD maade pankades	27 706	6 838
Eesti pankades	702	615
SRÜ maade pankades	18 108	2 636
Mitte OECD maade pankades	313	548
Nõudmiseni deposiidid kokku	46 829	10 637
Tähtajalised deposiidid:		
OECD maade pankades	1 895	1 932
Eesti pankades	36	37
SRÜ maade pankades	15 264	13 525
Tähtajalised deposiidid kokku	17 195	15 494
Üleöölaenud:		
SRÜ maade pankades	15 000	-
OECD maade pankades	21 980	109 970
Üleöölaenud kokku	36 980	109 970
Kokku	101 004	136 101

Nõuded krediidasutustele koosseisus ei ole tähtajaks tasumata ega allahinnatud nõudeid. Tähtajaliste deposiitide lõpptähtajad on aastas 2013.

Seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 oli tähtajaliste deposiitide keskmine intressimäär vastavalt 4,81% ja 2,49%, üleöölaenude keskmine intressimäär oli 0,13% ja 0,15%.

Järgnevalt on seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 toodud krediidasutustele nõuete analüüs krediitikvaliteedi järgi Standard and Poor's reitingute põhjal.

31.12.2012

	(tuhandetes eurodes)		
	Nõudmiseni deposiidid ja üleöölaenud kokku	Tähtajalised deposiidid	Kokku
Nõuded krediidasutustele			
- reitinguga A	-	1 931	1 931
- reitinguga A-1+ kuni A-1	50 698	-	50 698
- ilma reitinguta	33 111	15 264	48 375
Kokku	83 809	17 195	101 004



2011

(tuhandetes eurodes)

	Nõudmiseni deposiidid ja üleõlaenu kokku	Tähtajalised deposiidid	Kokku
Nõuded krediitiasutustele			
- reitinguga A	-	1 969	1 969
- reitinguga A-1+ kuni A-1	117 886	-	117 886
- ilma reitinguta	2 721	13 525	16 246
Kokku	120 607	15 494	136 101

Vastavalt krediitiasutuse konsolideerimisgrupi usadatavusnormatiivide arvutamise korrale (EP presidendi 29.12.2006 määrus nr. 13) määratakse krediidiriski arvutamisel krediitiasutuste riskikaal nende asukohariigi välisreitingu alusel ja arvestades nõuete tähtaegu.

Grupp lähtub vahendite paigutamisel teistesse krediitiasutustesse eelkõige varasemast koostööst omandatud kogemustest. Regulaarselt jälgitakse nende krediitiasutuste finantsaruandeid, kus vahendeid hoitakse ning jälgitakse nõuete kvaliteeti.

Seetõttu ei kanna juhtkonna hinnangul Grupp olulist riski nõudmiseni ja kuni kolme kuulise tähtajaga hoiuste paigutamisest reitinguta pankadesse.

Lisa 7. Nõuded klientidele

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2012	31.12.2011
Laenuid juriidilistele isikutele	17 592	18 978
Investeeringislaenuid	12 593	13 133
Arvelduslaenuid	2 251	2 780
Liisingud	1 562	933
Muud laenuid	1 186	2 132
Laenuid eraisikutele	3 409	2 635
Eluasemelaenuid ja liisingud	1 031	1 016
Muud laenuid ja liisingud	2 378	1 619
Kokku laenuid klientidele	21 001	21 613
Miinus: nõuete allahindlus	-907	-2 145
Kokku laenuid klientidele, neto	20 094	19 468

Nõuete allahindlus

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2011	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist maha kantud	31.12.2012
Laenuid juriidilistele isikutele	2 129	389	592	1 035	891
Investeeringislaenuid	441	343	27	215	542
Arvelduslaenuid	1 094	46	-	820	320
Muud laenuid	594	-	565	-	29
Laenuid eraisikutele	16	-	-	-	16
Eluasemelaenuid ja liisingud	10	-	-	-	10
Muud laenuid ja liisingud	6	-	-	-	6
Kokku	2 145	389	592	1 035	907



2011

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	31.12.2010	Tehtud uusi allahindlusi	Allahindluste vähendamine	Bilansist maha kantud	31.12.2011
Laenud juriidilistele isikutele	2 598	424	517	376	2 129
Investeeringislaenu	562	261	123	259	441
Arvelduslaenu	976	163	45	-	1 094
Muud laenu	1 060	-	349	117	594
Laenud eraisikutele	22	0	0	6	16
Eluasemelaenu ja liisingud	10	-	-	-	10
Muud laenu ja liisingud	12	-	-	6	6
Kokku	2 620	424	517	382	2 145

Nõuded tagatise liigi järgi

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts- pant	Käendus	Liising- vara	Tagamata	Muud*	Kokku
Laenud juriidilistele isikutele	14 585	198	827	796	7	1 179	17 592
Investeeringislaenu	11 752	85	756	-	-	-	12 593
Arvelduslaenu	2 067	113	71	-	-	-	2 251
Liisingud	766	-	-	796	-	-	1 562
Muud laenu	-	-	-	-	7	1 179	1 186
Laenud eraisikutele	2 222	-	826	145	29	187	3 409
Eluasemelaenu ja liisingud	972	-	-	59	-	-	1 031
Muud laenu ja liisingud	1 250	-	826	86	29	187	2 378
Kokku laenu klientidele	16 807	198	1 653	941	36	1 366	21 001

* Muud nõuete tagatised sisaldavad laekumisi kontole, tagatishoiuseid.

2011

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Hüpoteek	Kommerts- pant	Käendus	Liising- vara	Tagamata	Muud	Kokku
Laenud juriidilistele isikutele	14 926	228	910	783	0	2 131	18 978
Investeeringislaenu	12 182	118	833	-	-	-	13 133
Arvelduslaenu	2 593	110	77	-	-	-	2 780
Liisingud	150	-	-	783	-	-	933
Muud laenu	1	-	-	-	-	2 131	2 132
Laenud eraisikutele	1 408	0	838	161	0	228	2 635
Eluasemelaenu ja liisingud	923	-	-	93	-	-	1 016
Muud laenu ja liisingud	485	-	838	68	-	228	1 619
Kokku laenu klientidele	16 334	228	1 748	944	0	2 359	21 613



Tasumata nõuded ja laenud

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		
	Investee- rimislae- nud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	Kokku
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	11 031	1 848	1 395	1 174	989	709	17 146
allahindamata	10 559	1 848	1 395	1 174	989	709	16 674
individueaalselt allahinnatud	472	-	-	-	-	-	472
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 142	-	167	5	7	1 641	2 962
viivitatud kuni 30 päeva	-	-	20	-	7	1	28
viivitatud 30-60 päeva	-	-	-	5	-	1 580	1 585
viivitatud üle 90 päeva	1 142	-	147	-	-	60	1 349
Tähtaja ületanud ja individueaalselt allahinnatud	420	403	-	7	35	28	893
viivitatud üle 90 päeva	420	403	-	7	35	28	893
Kokku laenud klientidele	12 593	2 251	1 562	1 186	1 031	2 378	21 001
Miinus: laenuõuete allahindlus	-542	-320	-	-29	-10	-6	-907
Kokku laenud klientidele, neto	12 051	1 931	1 562	1 157	1 021	2 372	20 094

2011

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		
	Investee- rimis- laenud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	Kokku
Tähtaega mitte ületanud, s.h.	11 052	1 135	726	2 124	981	1 491	17 509
allahindamata	10 560	1 135	726	965	981	1 491	15 858
individueaalselt allahinnatud	492	-	-	1 159	-	-	1 651
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 358	259	207	1	-	100	1 925
viivitatud kuni 30 päeva	216	259	86	-	-	1	562
viivitatud 30-60 päeva	-	-	-	-	-	17	17
viivitatud 60-90 päeva	-	-	116	1	-	48	165
viivitatud üle 90 päeva	1 142	-	5	-	-	34	1 181
Tähtaja ületanud ja individueaalselt allahinnatud	723	1 386	-	7	35	28	2 179
viivitatud üle 90 päeva	723	1 386	-	7	35	28	2 179
Kokku laenud klientidele	13 133	2 780	933	2 132	1 016	1 619	21 613
Miinus: laenuõuete allahindlus	-441	-1 094	-	-594	-10	-6	-2 145
Kokku laenud klientidele, neto	12 692	1 686	933	1 538	1 006	1 613	19 468



Tähtaega mitte ületanud laenude jaotus krediitklasside lõikes

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- rimis- laenud	Arvel- dus- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Elu- aseme- laenud ja liisingud	Muud laenud ja liisingud	
Tähtaega mitte ületanud s.h.	11 031	1 848	1 395	1 174	989	709	17 146
Allahindamata	10 559	1 848	1 395	1 174	989	709	16 674
krediitklass A	3 775	1 418	1 163	1 174	989	693	9 212
krediitklass B	6 658	430	232	-	-	16	7 336
krediitklass C	126	-	-	-	-	-	126
Allahinnatud	472	-	-	-	-	-	472
krediitklass C	472	-	-	-	-	-	472

2011

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Laenud juriidilistele isikutele				Laenud eraisikutele		Kokku
	Investee- ri- mislaenu- d	Arveldu- s- laenud	Liisin- gud	Muud laenud	Eluaseme- laenud	Muud laenud	
Tähtaega mitte ületanud s.h.	11 052	1 135	726	2 124	981	1 491	17 509
Allahindamata	10 560	1 135	726	965	981	1 491	15 858
krediitklass A	5 954	667	720	965	981	676	9 963
krediitklass B	3 937	468	6	-	-	815	5 226
krediitklass C	669	-	-	-	-	-	669
Allahinnatud	492	0	0	1 159	0	0	1 651
krediitklass C	492	-	-	1 159	-	-	1 651



Allahinnatud ja viivitatud laenude tagatised

2012

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Nõuded piisava tagatisega		Nõuded mittepiisava tagatisega	
	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 385	2 800	1 577	1 330
Investeeringislaenu	1 142	2 301	-	-
Liisingud	167	324	-	-
Muud laenu juriidilistele isikutele	5	19	-	-
Eluasemelaenu ja liisingu erisikutele	7	18	-	-
Muud laenu ja liisingu erisikutele	64	138	1 577	1 330
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	-	-	893	321
Investeeringislaenu	-	-	420	205
Arvelduslaenu	-	-	403	91
Muud laenu juriidilistele isikutele	-	-	7	-
Eluasemelaenu ja liisingu erisikutele	-	-	35	25
Muud laenu ja liisingu erisikutele	-	-	28	0
Kokku laenu klientidele	1 385	2 800	2 470	1 651

2011

(tuhandetes eurodes)

Laenu liik	Nõuded piisava tagatisega		Nõuded mittepiisava tagatisega	
	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Nõuete Bilansiline väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tähtaja ületanud, kuid allahindamata	1 900	3 989	25	20
Investeeringislaenu	1 358	2 945	-	-
Arvelduslaenu	259	523	-	-
Liisingud	183	335	24	20
Muud laenu juriidilistele isikutele	1	7	-	-
Muud laenu erisikutele	99	179	1	-
Tähtaja ületanud ja individuaalselt allahinnatud	-	-	2 179	733
Investeeringislaenu	-	-	723	507
Arvelduslaenu	-	-	1 386	201
Muud laenu juriidilistele isikutele	-	-	7	-
Eluasemelaenu ja liisingu erisikutele	-	-	35	25
Muud laenu ja liisingu erisikutele	-	-	28	-
Kokku laenu klientidele	1 900	3 989	2 204	753



Järgnevalt on seisuga 31.detsember 2012 ja 31. detsember 2011 esitatud Grupi laenuklentidele lõpptähtaja järgi tuhandetes eurodes.

	2012	2011
Nõudmiseni	1 173	965
Tähtajaks tasumata	2 059	3 130
kuni 3 kuud	448	1 907
3-12 kuud	4 259	3 352
1-2 aasta	409	924
2-5 aastat	3 189	3 717
üle 5 aasta	9 464	7 618
Kokku laenuklentidele	21 001	21 613

Ülevõetud vara

(tuhandetes eurodes)

	Põllumajan- dustehnika	Autod	Kinnisvara	Muu vara	Kokku
Jääk 31.12.2010	5	14	385	1	405
Jääk 31.12.2011	-	11	378	-	389
Jääk 31.12.2012	-	9	401	-	410

Grupp omandas 2012.aasta jooksul laenulepingute alusel tagatisena hoitud vara summas 25 tuhat eurot (2011: 126 tuhat eurot), mida ei ole suudetud aasta jooksul realiseerida (2011: 82 tuhat eurot). Ülevõetud varade realiseerimisest saadud vahenditega vähendatakse võlgnetavat summat. Põllumajandustehnika, autod ja kinnisvara on finantsseisundi aruande koostamise päeval ümber hinnatud sõltumatu eksperdi poolt õiglasesse väärtusesse lähtudes turul tehtud võrreldavatest tehingutest. Grupp sai 2012. aastal ülevõetud varade ümberhindlusest kasumit summas 4 tuhat eurot ja 2011. aastal kahjumit summas 60 tuhat eurot. Ülevõetud varad on Grupi finantsseisundi aruandes kajastatud kirjel „Muu vara“. Kahjumid ümberhindlusest on kajastatud kasumiaruandes.

Kapitalirendi neto- ja brutoinvesteeringud

Kapitalirendi nõuete brutoinvesteeringu ning tulevikus teenitava renditulu analüüs seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 on järgnev:

(tuhandetes eurodes)

	Nõuete nüüdisväärtus	
	31.12.2012	31.12.2011
Kokku nõuete brutoinvesteeringud	2 118	1 346
Tähtajaga kuni 1 aasta	551	440
Tähtajaga 1 kuni 5 aastat	1 201	823
Tähtajaga üle 5 aasta	366	83
 Miinus: Tulevaste perioodide intressitulu	 -365	 -197
Kokku nõuete nüüdisväärtus	1 753	1 149
Sh.:		
pikaajalised nõuded (üle 1 aasta)	1 298	772
lühiajalised nõuded (alla 1 aasta)	455	377



Nõuded klientidele tegevusalade lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 43.

Nõuded klientidele valuutade lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 46.

Nõuded klientidele riikide lõikes on esitatud lisas 4 „Riskijuhtimine“, lk. 45.

Lisa 8. Muud nõuded

Muude nõuetena summas 2 123 tuhat eurot (2011: 2 170 tuhat eurot) on kajastatud panga poolt inkasso firmale üle antud nõuded. Inkasso firmale läksid nõude loovutamisel üle selle tagamiseks seatud tagatised ja neist tulenevad õigused. Inkasso firma kohustub pangale maksma 95% võlgnikult laekunud summast (kuid mitte rohkem kui kokkulepitud nõude hind) ning maksmise kohustus tekib vaid pärast raha laekumist. Panga nõue inkasso firma vastu on lisaks tagatud I järjekoha hüpoteegiga kinnisvarale, mille turuhind on sõltumatu hindamiseksperdi Arco Vara AS poolt koostatud hindamisakti alusel on 1,1 mln eurot ning garantiiga.

Lisa 9. Muu vara

Muu vara jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Finantsvarad, s.h	640	481
-rahad teel	294	265
-intressid	301	110
-muu debitoorne võlgnevus	45	106
Muud varad, s.h.	1 118	1 167
-muud varad	305	308
-ülevõetud vara (vt ka lisa 7)	410	389
-mündid	29	37
-maksude ettemaksed	365	430
-ettemakstud tulevaste perioodide kulud	9	3
Kokku	1 758	1 648

**Lisa 10. Põhivarad**

Materiaalne põhivara jaguneb järgnevalt:

(tuhandetes eurodes)

	Parendused renditud põhivarale	Ehitised	Sõidukid	Kontori tehnik	Ettemak- sed	Kokku põhivarad
<u>Soetusmaksumus</u>						
Seisuga 31. detsember 2010	1 335	1 030	100	1 510	32	4 007
Soetamine	-	578	-	30	582	1 190
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	-2	-	-2
Ümberklassifitseerimine	-	-	-	-	-15	-15
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	-	203	104	251	-558	-
Väljaminek seoses müügiga	-	-	-68	-	-	-68
Seisuga 31. detsember 2011	1 335	1 811	136	1 789	41	5 112
Soetamine	-	-	-	1	189	190
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-15	-184	-	-199
Ümberklassifitseerimine	-	-578	-	-29	-8	-615
Ümberklassifitseerimine põhivara ettemaksust	-	-	-	222	-222	-
Seisuga 31. detsember 2012	1 335	1 233	121	1 799	0	4 488
<u>Akumuleeritud kulum</u>						
Seisuga 31. detsember 2010	-516	-63	-27	-1 053	0	-1 659
Perioodi kulum	-87	-30	-9	-275	-	-401
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	-	2	-	2
Väljaminek seoses müügiga	-	-	21	-	-	21
Seisuga 31. detsember 2011	-603	-93	-15	-1 326	0	-2 037
Perioodi kulum	-44	-26	-22	-241	-	-333
Amortiseerunud põhivara bilansist välja kandmine	-	-	8	184	-	192
Ümberklassifitseerimine	-	8	-	2	-	10
Seisuga 31. detsember 2012	-647	-111	-29	-1 381	0	-2 168
<u>Jääkväärtus</u>						
Seisuga 31. detsember 2010	819	967	73	457	32	2 348
Seisuga 31. detsember 2011	732	1 718	121	463	41	3 075
Seisuga 31. detsember 2012	688	1 122	92	418	-	2 320

Ülalmainitud põhivarad on Tallinna Äripanga AS ja teiste Gruppi kuuluvate ettevõtete enda kasutuses ning need ei ole panditud kolmandatele osapooltele.

Lisa 11. Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud TBB Invest AS-i ja Morgan Trade AS-i poolt ostetud maad ja hooned, mis on kajastatud õiglases väärtuses.

Kinnisvarainvesteeringu saldo muutuste analüüs:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Saldo aasta alguses	8 958	8 308
Soetatud	637	808
Müüdnud	-379	-10
Ümberklassifitseerimine	597	-
Kasum õiglase väärtuse ümberhindlusest	248	56
Kahjum õiglase väärtuse ümberhindlusest	-246	-204
Saldo aasta lõpus	9 815	8 958

2012. aastal teenis Grupp kinnisvarainvesteeringutelt renditulu summas 77 tuhat eurot ja müügitulu summas 26 tuhat eurot, kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 16 tuhat eurot, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 5 tuhat eurot. 2011. aastal saadi renditulu summas 51 tuhat eurot ning kinnisvarainvesteeringu haldamisega seotud otsesed kulud moodustasid 22 tuhat eurot, s.h. renditulu teenivatele kinnisvarainvesteeringutele tehtud kulud summas 10 tuhat eurot.

Kõik kinnisvarainvesteeringud hinnati finantsseisundi aruande koostamise päeval sõltumatu eksperdi poolt ümber õiglasesse väärtusesse lähtudes turul tehtud võrreldavatest tehingutest mida hindaja mõnel juhul võrdles nende kinnisvarade tulevaste perioodide eeldatavate rahavoogudega. Kinnisvarainvesteeringult saadud renditulud, haldamisega seotud kulusid on kajastatud kasumiaruandes vastavalt kontodel „Muud tegevustulud” ja „Muud tegevuskulud”. Kinnisvarainvesteeringute ümberhindlusest saadud kasumid või kahjumid on kajastatud kasumiaruandes eraldi kontodel.

Lisa 12. Võlgnevus krediitiasutustele

Võlgnevus krediitiasutustele jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Nõudmiseni hoiused	4	4
Kokku	4	4

Lisa 13. Võlgnevus klientidele

Võlgnevus klientidele jaguneb sektorite kaupa järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Juriidilised isikud	79 262	63 138
Eraisikud	26 761	20 010
Kokku	106 023	83 148

Järgnevalt on toodud hoiuste analüüs tähtajalisuse järgi:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Nõudmiseni hoiused	76 913	55 915
Tähtajaga kuni 3 kuud	5 579	11 535
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	16 826	13 733
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	6 705	1 965
Kokku	106 023	83 148

Lisa 14. Muud võlad

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Eraettevõtted	2 863	2 863
MES	2 349	2 897
Kokku	5 212	5 760

Muude võlgadena on kajastatud Maaelu Edendamise Sihtasutustelt (MES) saadud laenud põllu-majandusettevõtete sihtfinantseerimiseks Panga kaudu summas 2 188 tuhat eurot ja TBB Liisingu kaudu 161 tuhat eurot. Samuti on muude võlgadena kajastatud AS Morgan Trade ja AS TBB Investi poolt kolmandalt osapoolelt võetud laen kokku summas 2 863 tuhat eurot.

Järgnevalt on toodud laenude analüüs tähtajalisuse järgi:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Tähtajaga kuni 3 kuud	3 029	2 879
Tähtajaga 3 kuud kuni 1 aasta	91	113
Tähtajaga 1 aasta kuni 5 aastat	414	932
Tähtajaga üle 5 aasta	1 678	1 836
Kokku	5 212	5 760

Saadud laenude keskmine kaalutud efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 vastavalt 2,51 ja 3,17%.

**Lisa 15. Muud kohustused ja viitvõlad**

Muud kohustused ja viitvõlad jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Finantskohustused, s.h.	8 437	64 110
-maksed teel	498	3 559
-muud võlad	582	462
-väärismetalli vahendamisest tulenevad kohustused (lisad 21, 23)	7 161	59 913
-intressivõlad	196	176
Muud kohustused (viitvõlad)	265	206
Kokku	8 702	64 316

Lisa 16. Allutatud kohustused

Grupi allutatud võlakohustuste summa ei ole võrreldes 31. detsember 2011 seisuga muutunud ja moodustas 31. detsember 2012 seisuga 8,0 miljonit USD ehk 6 063 tuhat eurot.

Tallinna Äripank kaasas detsembris 2008 allutatud laenu summas 8,0 miljonit USD. Laenuandjaks on Tallinna Äripanga aktsionär Grand Marketing AS. 31.12.2011 seisuga kehtiva lepingujärgi oli laenu aastane intressimäär 3,2% ja laenu tagastamise tähtajaks 20. november 2014. Intressi tagasimaksed teostatakse igakuiselt.

Alates 01. jaanuar 2012 muudeti järgmiseid lepingu tingimusi: alandati laenu intressimäär 1,8%-le ja pikendati tagasimakse tähtaega kuni 20. novembrini 2017. Lepingutingimuste muutmine aktsepteeriti Finantsinspektsiooni poolt.

Vastavalt laenulepingule kuuluvad laenusaja lõpetamise või pankroti korral laenulepingust tulenevad laenuandja nõuded rahuldamisele pärast kõikide teiste võlausaldajate tunnustatud nõuete rahuldamist.

Lisa 17. Aktsiakapital

Seisuga 31. detsember 2012 koosnes Tallinna Äripanga aktsiakapital 14 683 949 lihtaktsiast nimiväärtusega 1 euro aktsia kohta.

Vastavalt Krediidiasutuste seadusele peavad krediidiasutuse omavahendid olema vähemalt 5 miljonit eurot. Tallinna Äripanga aktsiakapital vastab toodud nõuetele.

**Lisa 18. Tingimuslikud varad ja kohustused**

	(tuhandetes eurodes)			
	31.12.2012		31.12.2011	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tühistamatud ja tühistatavad tehingud, s.h.	-	2 320	-	1 864
Garantiid ja muud sarnased tühistamatud tehingud sh finantsgarantii	-	959	-	623
Krediidiliinide ja arvelduskrediitide kasutamata osa	-	738	-	454
Muud tühistamatud tehingud	-	623	-	787

Lisa 19. Intressitulu

Intressitulu jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Laenudelt	980	977
Deposiitidelt	890	724
Liisingtegevusest	83	60
Muud	18	24
Kokku	1 971	1 785

Väljastatud laenude keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 oli 3,77%.

Seisuga 31. detsember 2012 ja 2011 oli tähtajaliste deposiitide keskmine efektiivne intressimäär vastavalt 4,81% ja 2,49%, üleöolaenude keskmine efektiivne intressimäär oli 0,13% ja 0,15%.

Kapitalirendilepingute keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 oli vastavalt 6,41% ja 6,77%.

Lisa 20. Intressikulu

Intressikulu jaguneb järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Laenudelt	-175	-312
Deposiitidelt	-703	-411
Kokku	-878	-723

Klientide tähtajaliste deposiitide keskmine efektiivne intressimäär seisuga 31 detsember 2012 ja 2011. aastal oli 2,25%. Saadud laenude keskmine efektiivne intressimäär oli seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 vastavalt 2,51% ja 3,17%.

Lisa 21. Teenustasutulu

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Ülekanded	973	896
Sularahatehingud	173	94
Väärtmetallitehingud	712	337
Laenude ja liisingu teenindamine ja garantiid	76	80
Pangakaardid	214	161
Väärtpaberite tehingu- ja haldamistasu	13	14
Muud	169	149
Kokku	2 330	1 731

Tallinna Äripanga AS osaleb vahendajana rahvusvahelistel väärismetallide turgudel. Peamiselt vahendatakse Venemaal toodetud väärismetalle Euroopa ja USA suurtele pankadele ja korporatsioonidele. Väärismetallitehingute tulu on teenustasu väärismetallide ostu-müügi tehingute vahendamise eest. Nende tehingute vahendamise puhul kannab kõik riskid ja vastutuse metallide müüja. Seisuga 31. detsember 2012 oli Pangal lõpetamata väärismetallidega seotud vahendustehinguid brutosummas 7 161 tuhat eurot (vt lisa 15).

Lisa 22. Teenustasukulu

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Ülekannete teostamine	-248	-186
Inkassatsioon ja sularahateenused	-49	-23
Laenude organiseerimise ja garantiide tasud	-12	-10
Kaarditeenused	-142	-146
Andmetöötluse tasud	-244	-277
Muud	-37	-25
Kokku	-732	-667

Lisa 23. Neto kasum/kahjum finantstehingutelt

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Valuutavahetustehingute puhastulu	842	857
Väärismetallitehingute tulu	-	24
Kokku	842	881

Lisa 24. Palga- ja sotsiaalmaksu kulu

Palga- ja sotsiaalmaksu kulud jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Juhtkonna palk	-455	-353
Töötajate palk	-836	-823
Sotsiaalmaksud	-435	-395
Kokku	-1 726	-1 571



2012. ja 2011. aastal töötas Grupis keskmiselt vastavalt 59 ja 60 töötajat.

Lisa 25. Muud halduskulud

Muud halduskulud jagunevad järgnevalt:

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Turvateenused	-85	-96
Rent	-101	-47
Kommunaalteenused	-56	-46
Hooldus ja remont	-60	-66
Transport	-66	-89
Komandeeringukulud	-15	-8
Kommunikatsiooni ja side kulud	-28	-26
Bürootarbed	-39	-36
Turundus	-11	-8
Esinduskulud	-17	-16
Koolituskulud	-8	-6
Muud kulud	-100	-114
Kokku	-586	-558

Lisa 26. Muud tegevustulud

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Kinnisvarainvesteeringult saadav muu tulu ja renditulu (lisa 11)	103	51
Trahvid ja viivised	67	48
Muud tegevustulud	153	204
Kokku	323	303

Lisa 27. Muud tegevuskulud

	(tuhandetes eurodes)	
	31.12.2012	31.12.2011
Tagatisfondi osamaksed	-193	-119
Finantsinspektsiooni järelvalvetasud	-71	-64
Kinnisvara haldamisega seotud kulud (lisa 11)	-16	-22
Muud tegevuskulud	-212	-169
Kokku	-492	-374

Lisa 28. Tingimuslik tulumaksukohustus dividendidelt

Grupi jaotamata kasum moodustas seisuga 31. detsember 2012 2 348 tuhat eurot (31.12.2011: 1 403 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel netodividendidena, on 624 tuhat eurot (31.12.2011: 373 tuhat eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide summa ei või ületada jaotuskõlbliku kasumit seisuga 1. jaanuar 2013.

Dividendide väljamaksmisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- panga jaoks vajaliku ja piisava kapitalisatsioonitaseme säilitamine;
- reservide nõuete täitmine vajalikus mahus.

Lisa 29. Seotud osapooled

Tallinna Äripanga konsolideeritud aruandes on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavat aktsionäri;
- juhatuse ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulasi ja nendega seotud ettevõtteid.

Seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 moodustas AS-i Leonarda Invest osalus 48,29% panga aktsiatest. Ülejäänud aktsionäride individuaalne osalus oli seisuga 31. detsember 2012 ja 31. detsember 2011 alla 10%.

Tehingud seotud osapooltega toimuvad turuväärtuses. Nõudeid seotud osapooltele ei ole seisuga 31.12.2012 ja 31.12.2011 ning mõlema perioodi jooksul alla hinnatud.

Seotud osapooltega 2012. aastal toimunud tehingud ja saldod on kajastatud järgnevalt:

2012

(tuhandetes eurodes)

	Juhatus ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed	Eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtted	Kokku
Laenunõuded	339	204	543
Antud laenud	1 014	2 681	3695
Laenude tagasimaksed	880	2 731	3611
Saadud intressitulud	8	14	22
Väljastatud garantii	-	57	57
Aruandeperioodil makstud palgad	461	-	461

2011

(tuhandetes eurodes)

	Juhatus ja nõukogu liikmed, sisekontrollitalituse juhataja, auditikomitee liikmed	Eelpool loetletud isikute lähisugulased ja nendega seotud ettevõtteid	Kokku
Laenunõuded	205	254	459
Antud laenud	1 481	917	2398
Laenude tagasimaksed	1 478	911	2389
Saadud intressitulud	5	17	22
Väljastatud garantii	-	58	58
Aruandeperioodil makstud palgad	375	-	375



Lisa 30. Emaettevõtte konsolideerimata finantsseisundi aruanne, koondkasumiaruanne, omakapitali muutuste aruanne ja rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

TALLINNA ÄRIPANGA FINANTSSEISUNDI ARUANNE

AKTIVA (VARAD)	31.12.2012	31.12.2011
Kassa	2 044	242
Nõuded	131 156	165 861
Nõuded keskpangale	4 046	4 013
Nõuded krediitiasutustele	101 001	136 094
Nõuded klientidele	24 859	25 129
Muud nõuded	2 123	2 170
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded ja laenud	-873	-1 545
Muu vara	1 186	1 073
Kuld	458	443
Aktsiad ja muud väärtpaberid	3 382	2 889
Materiaalne põhivara	2 318	2 476
AKTIVA(VARAD) KOKKU	140 544	172 984
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPIAL)		
Võlgnevus	108 215	85 783
Võlgnevused krediitiasutustele	4	4
Võlgnevused klientidele	106 023	83 148
Muud võlad	2 188	2 631
Muud kohustused ja viitvõlad	8 691	64 298
Allutatud kohustused	6 063	6 183
KOHUSTUSED KOKKU	122 969	156 264
Aktsiakapital	14 684	14 684
Reservid	627	620
Jaotamata kasum	2 264	1 416
OMAKAPITAL KOKKU	17 575	16 720
PASSIVA (KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL) KOKKU	140 544	172 984



TALLINNA ÄRIPANGA KOONDKASUMIARUANNE

	2012	2011
Neto intressitulu	1 045	1 042
Intressitulu	1 919	1 712
Intressikulu	-874	-670
Kasum/ kahjum tütarettevõtetesse tehtud investeeringu ümberhindamisest	493	-89
Neto teenustasu tulu	1 591	1 056
Teenustasutulu	2 323	1 723
Teenustasukulu	-732	-667
Neto kasum finantstehingutelt	842	881
Administratiivkulud	-2 207	-2 018
Palgakulu	-1 228	-1 114
Palgaga seonduvad maksud	-414	-374
Muud halduskulud	-565	-530
Materiaalse põhivara kulum	-332	-389
Nõuete väärtuse muutus	-331	-184
Kasum	59	283
Kahjum	-390	-467
Muud tegevustulud ja -kulud	-246	-155
Muud tegevustulud	194	146
Muud tegevuskulud	-440	-301
Aruandeaasta puhaskasum	855	144
Aruandeaasta koondkasum	855	144



TALLINNA ÄRIPANGA RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2012	2011
Rahavood äritegevusest		
Aruandeaasta puhaskasum	855	144
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	332	389
Laenukahjumi provisjoni muutus	362	256
Realiseerimata kahjum allutatud laenu ümberhindamisest	-120	195
Kasum/ kahjum muude nõuete väärtuse muutusest	2	38
Realiseerimata kasum/kahjum tütarettevõtete investeringu ümberhindamisest	-493	89
Puhasintressitulu	-1 045	-1 042
Äritegevusega seotud varade muutus	-1 189	-6 531
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	-33 196	66 410
Saadud intressid	1 728	1 849
Makstud intressid	-854	-618
Kokku rahavood äritegevusest	-33 618	61 179
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse põhivara soetus	-181	-567
Materiaalse põhivara müük	7	47
Tütarettevõtte aktsiakapitali suurendamine	-	-2 500
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-174	-3 020
Rahavood kokku	-33 792	58 159
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	122 667	64 508
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	88 875	122 667

Raha ja raha ekvivalendina käsitletakse käesolevas aruandes sularaha, korrespondentkontot Eesti Pangas, nõudmiseni hoiuseid ja üleöölaenusid teistes pankades.

	2012	2011
Sularaha	2 044	242
Korrespondentkonto Eesti Pangas	3 025	1 825
Nõudmiseni hoiused ja üleöölaenusid pankades	83 806	120 600
Raha ja raha ekvivalendid kokku	88 875	122 667



TALLINNA ÄRIPANGA OMAKAPITALI LIIKUMISE ARUANDED 2012. JA 2011. AASTA KOHTA

	Aksia- kapital	Reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Lõppsaldo 31.12.2010	14 684	560	1 332	16 576
Kohustusliku reservkapitali suurendamine		60	-60	-
Koondkasum	-	-	144	144
Lõppsaldo 31.12.2011	14 684	620	1 416	16 720
Kohustusliku reservkapitali suurendamine		7	-7	-
Koondkasum			855	855
Lõppsaldo 31.12.2012	14 684	627	2 264	17 575
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-3 368
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				3 465
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2012				17 672

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tallinna Äripanga AS-i aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2012, konsolideeritud koondkasumiaruannet, omakapitali muutuste aruannet ja rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatuses kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt Tallinna Äripanga AS-i ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2012 ning nende sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers



Tiit Raimla
Vandeauditiitor, litsents nr 287



Lauri Past
Vandeauditiitor, litsents nr 567

1. aprill 2013



5. JUHATUSE ETTEPANEK KASUMI JAOTAMISEKS

Tallinna Äripanga AS 2012. aasta auditeeritud Grupi kasum on 952 tuhat eurot, panga puhaskasum 855 tuhat eurot.

Juhatuse otsus:

1. Kinnitada 2012. aasta majandusaasta aruanne.

2. Jaotada 2012. aasta panga puhaskasum 855 tuhat eurot järgmiselt:

- reservkapitali	43 tuhat eurot
s.h. kohustuslikku reservkapitali	43 tuhat eurot
- jaotamata kasum	812 tuhat eurot

3. Esitada käesolev otsus AS-i Tallinna Äripank nõukogule läbivaatamiseks.

	Allkiri	Kuupäev
Valeri Haritonov juhatuse esimees		<u>01.04.2013</u>
Andrei Zukov juhatuse liige		<u>01.04.2013</u>
Tatjana Levitskaja juhatuse liige		<u>01.04.2013</u>
Sergei Elošvili juhatuse liige		<u>1.04.2013</u>



6. NÕUKOGU AVALDUS 2012. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Juhatus on koostanud Tallinna Äripanga AS tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31.detsembril 2012.a. lõppenud majandusaasta kohta.

Tallinna Äripanga AS nõukogu on juhatuse poolt esitatud majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, juhatuse ettepaneku kasumi jaotamise kohta ning sõltumatu audiitori aruande läbi vaadanud ja üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

Viljar Veskiväli
nõukogu esimees

Madis Kiisa
nõukogu liige

Sergei Gorny
nõukogu liige

Arvo Sulg
nõukogu liige

Aleksander Larionov
Nõukogu liige

Aruande elektroonilised kinnitused

TALLINNA ÄRIPANGA AS (registrikood: 10237984) 01.01.2012 - 31.12.2012 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Kinnitaja nimi	Kinnitaja roll	Kinnituse andmise aeg
Valentina Palm	Sisestaja	02.05.2013

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Krediitiasutused (pangad)	64191	5986000	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6688000
Faks	+372 6688001
E-posti aadress	info@tbb.ee